

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE
FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU**

Evidenčné číslo: 2117844

EKONOMICKÁ ANALÝZA VYBRANÉHO PODNIKU

2011

Gabriela Žáčiková, Bc.

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE
FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU**

EKONOMICKÁ ANALÝZA VYBRANÉHO PODNIKU

Diplomová práca

Študijný program:	Ekonomika podniku
Študijný odbor:	6284800 Ekonomika a manažment podniku
Školiace pracovisko:	Katedra informačných systémov
Školiteľ:	doc. Ing. Anna Látečková, PhD.

Nitra, 2011

Gabriela Žáčiková, Bc.

Čestné vyhlásenie

Podpísaná Gabriela Žáčiková vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Ekonomická analýza vybraného podniku“ vypracovala samostane s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre, 14. apríla 2011

Gabriela Žáčiková

Pod'akovanie

Touto cestou vyslovujem pod'akovanie pani doc. Ing. Anne Látečkovej, PhD. za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej diplomovej práce.

Abstrakt

Ekonomická analýza je pre mnohých manažérov dôležitou súčasťou podnikového riadenia. Podáva detailný obraz o tom, ako sú jednotlivé podniky úspešné, prípadne akým problémom musia čeliť. Na jej základe možno zistiť, v akej situácii sa podnik nachádza a aký bol jeho doterajší vývoj.

Cieľom diplomovej práce „Ekonomická analýza vybraného podniku“ je zhodnotiť ekonomickú výkonnosť spoločnosti AGROFINAL, spol. s r. o. so sídlom v Hlohovci.

Teoretická časť práce sa zaoberá vymedzením pojmu podnik, základnými ekonomickými kategóriami a vysvetlením významu ekonomickej analýzy, ktorej súčasťou je aj analýza finančná. Obsahuje tiež cieľ a metodiku práce, v ktorej sú uvedené východiská finančno – ekonomickej analýzy a prehľad jednotlivých metód a nástrojov, ktoré využíva.

Praktická časť obsahuje charakteristiku analyzovaného podniku, následne sú naň aplikované jednotlivé metódy finančno – ekonomickej analýzy popísané v teoretickej časti práce.

V závere práce sú zhrnuté zistené výsledky finančno – ekonomickej situácie podniku za analyzované obdobie a navrhnuté odporúčania pre zlepšenie výkonnosti podniku.

Kľúčové slová:

podnik

ekonomická analýza

finančná analýza

výkonnosť

Abstract

The economic analysis is an important part of an enterprise control for many managers. It presents a detailed view about the achievement of individual companies and eventually about the problems they have to face. On its base it is possible to find out the situation the company is actually situated in and its current progress.

The goal of the diploma thesis “The economic analysis of a choosen company“ is to review economic efficiency of the company AGROFINAL, Ltd. based in Hlohovec.

The teoretical part of the thesis deals with the definition of the term company, basic economic categories and with the conception of the economic analysis whose important component is the analysis financial. It also contains the thesis goal and the thesis methodology where are inscribed basis of the economic analysis and the review of individual methods and implements, which economic and financial analysis uses.

The practical part of the thesis contains the characteristics of the analysed company, consequently, the individual methods of the economic and fiancial analysis described in the theoretical part of the thesis are applied.

In conclusion, the determined results of the financial – economic analysis are summed up in the analysed period and the proposals to improve the efficiency are suggested.

Key words:

company

economic analysis

financial analysis

efficiency

Obsah

Zoznam ilustrácií	8
Zoznam tabuliek	9
Zoznam skratiek a značiek.....	10
Úvod	11
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	13
1.1 Postavenie podniku v podmienkach trhovej ekonomiky	13
1.2 Náklady, výnosy a výsledok hospodárenia.....	16
1.3 Ekonomická a finančná analýza	22
2 Cieľ práce	29
3 Metodika práce a metódy skúmania	30
4 Výsledky práce	38
4.1 Charakteristika vybraného podnikateľského subjektu.....	38
4.1.1 Vznik, vývoj a predmet činnosti	38
4.1.2 Organizačno - riadiaca štruktúra spoločnosti.....	40
4.2 Ekonomická analýza obchodnej spoločnosti	42
4.2.1 Majetková a kapitálová štruktúra obchodnej spoločnosti.....	42
4.2.2 Zlaté bilančné pravidlo	44
4.2.3 Vývoj a analýza nákladov	47
4.2.4 Vývoj a analýza výnosov	49
4.2.5 Vývoj a analýza výsledku hospodárenia.....	50
4.3 Finančná analýza ex post	52
4.3.1 Analýza ukazovateľov likvidity.....	52
4.3.2 Analýza ukazovateľov aktivity	53
4.3.3 Analýza ukazovateľov rentability.....	55
4.3.4 Analýza ukazovateľov zadĺženosti	58
4.3.5 Analýza ukazovateľov peňažných tokov	60
4.4 Softvérové riešenie finančno – ekonomickej analýzy	65
5 Záver a návrhy opatrení.....	69
6 Zoznam použitej literatúry	72
Prílohy	75

Zoznam ilustrácií

Obr. 1	Organizačno – riadiaca štruktúra spoločnosti AGROFINAL, spol. s r. o.	41
Obr. 2	Vývoj vybraných položiek nákladov 2007 – 2009 (v EUR)	48
Obr. 3	Vývoj a analýza výnosov 2007 – 2009 (v EUR)	50
Obr. 4	Vývoj výseldku hospodárenia za účtovné obdobie 2007 – 2009 (v EUR)	51
Obr. 5	Vývoj ukazovateľov likvidity za účtovné obdobie 2007 – 2009	52
Obr. 6	Vývoj ukazovateľov aktivity za účtovné obdobie 2007 – 2009	54
Obr. 7	Vývoj ukazovateľov rentability za účtovné obdobie 2007 – 2009	56
Obr. 8	Vývoj ukazovateľov zadĺženosti za účtovné obdobie 2007 – 2009	59
Obr. 9	Vývoj vstupných ukazovateľov cash flow za účtovné obdobie 2007 – 2009	62
Obr. 10	Správa ukazovateľov	67
Obr. 11	Finančné ukazovatele	68

Zoznam tabuliek

Tab. 1	Ukazovatele likvidity a spôsob ich výpočtu	32
Tab. 2	Ukazovatele aktivity a spôsob ich výpočtu	33
Tab. 3	Ukazovatele rentability a spôsob ich výpočtu	34
Tab. 4	Ukazovatele zadĺženosti a spôsob ich výpočtu	35
Tab. 5	Výpočet net cash flow	37
Tab. 6	Vývoj a štruktúra aktív v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)	42
Tab. 7	Vývoj a štruktúra pasív v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)	43
Tab. 8	Posúdenie financovania obežného majetku (v EUR)	45
Tab. 9	Vývoj financovania obežného majetku (v EUR)	45
Tab. 10	Posúdenie financovania neobežného majetku (v EUR)	46
Tab. 11	Vývoj financovania neobežného majetku (v EUR)	46
Tab. 12	Vývoj a analýza nákladov v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)	47
Tab. 13	Vývoj a analýza výnosov v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)	49
Tab. 14	Vývoj a analýza výsledku hospodárenia v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)	50
Tab. 15	Vývoj a analýza ukazovateľov likvidity v rokoch 2007 – 2009	52
Tab. 16	Vývoj a analýza ukazovateľov aktivity v rokoch 2007 – 2009	54
Tab. 17	Vývoj a analýza ukazovateľov rentability v rokoch 2007 – 2009	56
Tab. 18	Vývoj a analýza ukazovateľov zadĺženosti v rokoch 2007 – 2009	58
Tab. 19	Vstupné údaje pre výpočet cash flow v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)	61
Tab. 20	Výpočet net cash flow (v EUR)	63
Tab. 21	Stav ukazovateľov cash flow I – IV (v EUR)	64
Tab. 22	Vývoj ukazovateľov cash flow I – IV (v EUR)	64

Zoznam skratiek a značiek

CFHČ	Cash flow z hospodárskej činnosti
CFIČ	Cash flow z investičnej činnosti
CFFČ	Cash flow z finančnej činnosti
CFz	Cash flow zjednodušený
DHM	Dlhodobý hmotný majetok
DM	Dlhodobý majetok
DNM	Dlhodobý nehmotný majetok
DOZ	Doba obratu zásob
DSZ	Doba splácania záväzkov
FČ	Finančná činnosť
HČ	Hospodárska činnosť
IS	Informačný systém
OP	Opravné položky
spol. s r. o.	Spoločnosť s ručením obmedzeným
VH	Výsledok hospodárenia
VI	Vlastné imanie
ZC	Zostatková cena
Z. z.	Zbierka zákonov

Úvod

Globalizácia svetovej ekonomiky má za následok neustále rastúce nároky na výkonnosť podnikov. Neustály vývoj a zmeny hospodárskeho prostredia, v ktorom podniky pôsobia, sú príčinou neistoty a rizík. Podniky sú vystavené silným konkurenčným tlakom a úspešne sa môžu rozvíjať iba tie subjekty, ktoré reagujú na neustále sa meniace podmienky podnikania.

Stabilnú pozíciu na trhu získa len ten podnik, ktorého manažment je schopný čeliť tlaku konkurencie, potrebe skracovať inovačné cykly, kompenzovať rastúce ceny vstupov a riešiť ďalšie, častokrát životnosť podniku ohrozujúce situácie.

Aby si podnik udržal svoju životaschopnosť a obstál v prostredí, v ktorom sú stále viac kladené vyššie požiadavky na kvalitu, výkonnosť, flexibilitu a znižovanie nákladov, je potrebné, aby manažment podniku dokonale poznal stav firmy. Takýto manažment však nevystačí len s empiriou a intuíciou, ale jeho základom musia byť aktívne metódy poznania prenikajúce do podstaty podnikových výsledkov.

V súčasnosti, v období, kedy stále cítiť dopady svetovej finančnej a hospodárskej krízy, sa väčšina podnikov nachádza v nie veľmi dobrej ekonomickej situácii. Príčinou sú ako vnútorné, tak i vonkajšie faktory a vplyvy, ako napríklad neúmerný rast cien vstupov, úverová a dotačná politika a neustále pretrvávajúci nedostatočný prílev zahraničných investícií. Takáto negatívna situácia môže vyústiť do platobnej neschopnosti podnikov, čo častokrát môže viesť až k bankrotu.

Na oživenie ekonomiky je na jednej strane potrebné úsilie vlády zabezpečovať podmienky pre rozvoj malých a stredných podnikov, budovanie makroekonomického prostredia a vnútorného prostredia, ktoré je ovplyvnené stavom a štruktúrou reálnej ekonomiky, stavom bankového sektora a hospodárskou politikou.

Na druhej strane je nevyhnutné zvýšiť úsilie samotných podnikov, čo je úlohou podnikového manažmentu. Tu vzniká priestor pre uplatňovanie finančno – ekonomickej analýzy podnikateľskej činnosti a jej výsledkov, ktorá nám podáva verný obraz o fungovaní ekonomiky podniku.

V súčasnosti má hodnotenie ekonomickej prosperity veľký a neoceniteľný význam najmä pre vlastníkov, akcionárov a investorov podnikateľského subjektu. Schopnosť správne sa rozhodnúť v otázkach finančného riadenia patrí k faktorom, ktoré mnohokrát rozhodujú o prosperite alebo úpadku podniku. Prostredníctvom analyzovania finančno – ekonomickej situácie tak manažéri, resp. externé subjekty, sú schopní odhaliť silné a slabé stránky podniku, príležitosti a ohrozenia, ich príčiny a následky a na základe toho prijímať vhodné rozhodnutia a návrhy opatrení.

Závisí len od schopnosti manžmentu podniku a jednotlivých podnikových útvarov, ako dokážu v praxi využiť informácie, ktoré im finančno – ekonomická analýza poskytuje.

Cieľom predkladanej diplomovej práce je zhodnotenie ekonomickej výkonnosti spoločnosti AGROFINAL, spol. s r. o. a odhaliť momentálny stav, v ktorom sa podnik nachádza. Danú tému som si zvolila z dôvodu potreby poznania ekonomického stavu, nakoľko som zamestnancom daného podniku . Zistené výsledky by mohli byť pre podnik prínosom a mohli by viesť k vylepšeniu jeho súčasného stavu.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

1.1 Postavenie podniku v podmienkach trhovej ekonomiky

Podľa **BIELIKA (2006)** základným podnikateľským subjektom v trhovej ekonomike je podnik. Podnik je ekonomická a organizačná forma usporiadania výroby, obchodu a služieb, ktorá je založená na dosahovaní zisku prostredníctvom podnikateľskej činnosti. Podnik tvoria veci (budovy, stroje), majetkové práva, nehmotné práva (obchodné meno, know-how) a osobné zložky (štruktúra a kvalifikácia ľudí).

SYNEK (2007) definuje podnik ako plánovite organizovanú hospodársku jednotku, v ktorej sa zhotovujú a predávajú vecné statky a služby. Táto definícia sa snaží o vymedzenie podniku ako komplexného objektu, ktorý je predmetom skúmania rôznych vedeckých disciplín. Iná z definícií podniku pozerá na podnik ako na kombináciu výrobných faktorov, pomocou ktorých chcú vlastníci podniku dosiahnuť konkrétne ciele. Pre úplnosť je treba pripomenúť, že medzi základné výrobné faktory zaraďujeme prácu, dlhodobý majetok a materiál. K týmto základným výrobným faktorom pristupuje ešte jeden štvrtý, nie menej dôležitý faktor, ktorým je riadenie podniku. Tento faktor býva označovaný ako dispozičný faktor. V trhovej ekonomike sa stretávame s existenciou veľkého počtu podnikov najrôznejšieho zamerania. Tieto podniky sa líšia vo veľkosti, predmete činnosti a rozmanitosti právnych foriem.

KOŠČO – SZOVICS – ŠEBO - TÓTH (2006) sa stotožňujú s názorom, že podnik je právne a ekonomicky samostatná plánovite organizovaná hospodárska jednotka produkujúca výrobky a služby pre trh. Činnosti prebiehajúce v podniku sa charakterizujú ako podnikanie. Bez ohľadu na hospodársky systém, v rámci ktorého podnik pôsobí, podnikanie rešpektuje tri základné princípy:

- kombinuje používané výrobné faktory tak, aby sa zabezpečovala požadovaná produkcia výrobkov a služieb,
- s tým súvisí princíp hospodárnosti – t. j. snaha dosahovať optimálny vzťah medzi inputom a outputom,
- princíp finančnej rovnováhy – t. j. zabezpečiť, aby bol podnik trvale schopný načas uhrádzať svoje finančné záväzky.

CYERT – MARCH (2003) definujú moderný „reprezentatívny“ podnik ako veľkú komplexnú organizáciu. Ďalej konštatujú, že jej hlavné funkcie sú realizované prostredníctvom rôznych oddelení, viac či menej koordinovaných kontrolnými nástrojmi. Primárne vyrába produkty, nakupuje a predáva ich na rôznych trhoch. V rámci podniku sú vytvárané a spracovávané informácie, vykonávané rozhodnutia, vyhodnocované výsledky a modifikované metódy a postupy. Externé prostredie podniku čiastočne pozostáva z iných podnikov s porovnateľnými charakteristikami.

Medzi špecifické znaky podniku v podmienkach trhovej ekonomiky **BIELIK (2006)** zaraďuje:

- **princíp súkromného vlastníctva**, vyjadrujúci prevažujúcu vlastnícku formu, ktorej dôsledkom je spôsob vyhradzovania si práva a spôsobu zasahovania do riadenia podniku,
- **princíp autonómie** vyjadruje mieru slobody a nezávislosti podnikateľskej činnosti, ktorá je riadená trhovými vzťahmi bez direktívnych štátnych zásahov. Na jednej strane tak má podnik právo samostatne rozhodovať o príležitostiach, ktoré mu poskytuje trh, zároveň preberá na seba úplnú zodpovednosť za riziká, ktoré súvisia s jeho rozhodnutiami,
- **princíp ziskovosti** hovorí o nevyhnutnosti ekonomickej kategórie zisku v ekonomike podniku a zároveň o princípe maximalizácie zisku vo vzťahu k vloženým výrobným faktorom do podnikania.

Keďže podnikanie ako základná náplň činnosti podnikateľských subjektov je činnosť mimoriadne náročná, pripomína **BIELIK a kol. (2001)**, nezaobíde sa bez cieľavedomého usmerňovania celého spektra činností, pre ktoré je podnik funkčne predurčený. Medzi základné ciele každého podnikateľského subjektu patrí:

- vytvoriť, resp. vytvárať reálnu marketingovú stratégiu,
- vytvoriť, resp. vytvárať reálnu finančnú stratégiu,
- pripraviť a priebežne aktualizovať realistickú a vzájomne kompatibilnú stratégiu (finančnú i marketingovú) okamžite použiteľnú v prípade, že dôjde vplyvom zmien v ekonomickom priestore k nutným zmenám pôvodnej, už realizovanej stratégie.

K tejto problematike sa vyjadrujú aj **BIELIK – GURČÍK – DVOŘÁK – BLCHÁČ (2002)**, ktorí zastávajú názor, že cieľom podniku rozumieme žiadúci stav, ktorý má byť v určitom čase dosiahnutý a ktorý možno merať príslušnými kvalitatívnymi a kvantitatívnymi ukazovateľmi. Vhodným podkladom pre formuláciu cieľov podniku je scenár charakterizujúci vývoj faktorov ovplyvňujúcich stratégiu podniku. K tomu, aby mohli byť kvalifikovane formulované strategické ciele podniku, je najprv potrebné vytvoriť určitú predstavu o množstve finančných prostriedkov, ktoré podnik bude mať počas strategického obdobia k dispozícii. Množinu ekonomických cieľov môžeme rozdeliť na tri podmnožiny:

- a) výkonové ciele, ktoré v kvantitatívnej podobe zobrazujú objem a parametre podnikových činností,
- b) finančné ciele, zobrazujúce finančnú situáciu podniku,
- c) výsledkové ciele, ktoré v hodnotovom vyjadrení zobrazujú výsledok podnikovej činnosti.

Za najdôležitejšie ekonomické ciele podniky najčastejšie považujú okrem zisku, dosahovanú likviditu a hospodárnosť, hodnotenú prostredníctvom nákladov. Zisk je nevyhnutný predpoklad na zabezpečenie existencie a ďalšieho rozvoja podniku.

Ciele podniku môžeme triediť podľa nasledujúcich hľadísk, pripomína **MAJDÚCHOVÁ – NEUMANNOVÁ (2004)**:

- podľa poradia ich významu (hierarchie): ciele vrcholové a podriadené,
- podľa veľkosti cieľa: ciele neobmedzené (maximalistické) a obmedzené (minimalistické),
- podľa časového hľadiska: dlhodobé, strednodobé, krátkodobé,
- podľa vzťahu medzi cieľmi: ciele komplementárne (vzájomne sa dopĺňujúce), konkurenčné (ak zvýšenie stupňa dosiahnutia cieľa 1 vedie k zníženiu stupňa dosiahnutia cieľa 2), indiferentné (nezávislé) a protikladné (ak realizácia cieľa 1 vylučuje realizáciu cieľa 2 a naopak),
- podľa obsahu cieľa: ciele ekonomické (výkonové, výsledkové a finančné), ciele sociálne a technické,
- podľa rozsahu pôsobnosti cieľov: ciele podniku ako celku, ciele vnútropodnikových jednotiek a ciele jednotlivých funkčných oblastí.

KAJANOVÁ (2005) poukazuje na fakt, že úspech podnikateľskej činnosti je založený predovšetkým na splnení cieľov, ktoré si daný podnik na začiatku, resp. v priebehu vykonávanej činnosti, vytýči. Vykazovanie zisku, a predovšetkým splňanie tohto kritéria z dlhodobého hľadiska, je jedným z najčastejších cieľov. Jedným zo spôsobov, ako splniť tento cieľ, je znižovať náklady v podniku.

Ako vo svojej práci uvádzajú **KUZMA – DVOŘÁK (2006)**, identifikácia silných a slabých ekonomických stránok podnikateľskej činnosti sa stáva rozhodujúcim faktorom začlenenia podniku do podnikateľského prostredia. Táto identifikácia je počiatočnou podmienkou možnosti prispôsobenia sa zmenám, a teda k udržaniu a zvyšovaniu konkurencieschopnosti podniku. Každý poľnohospodársky podnik je nositeľom určitého podnikateľského rizika a jeho nezvládnutie, zväšť v úpadkových podnikoch, vedie k potenciálnemu bankrotu. Správna diagnostika vývoja ekonomických ukazovateľov je počiatočnou podmienkou možnosti prispôsobenia sa zmenám, a teda k udržaniu a zvyšovaniu konkurencieschopnosti podnikov.

1.2 Náklady, výnosy a výsledok hospodárenia

Podľa **ZÁKONA O ÚČTOVNÍCTVE č. 431/2002 Z.z.** § 2 ods. 4 písm. e) sa nákladom rozumie zníženie ekonomických úžitkov účtovnej jednotky v účtovnom období, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť. Ekonomickým úžitkom sa podľa § 2 ods. 4 písm. d) Zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. rozumie možnosť priamo alebo nepriamo prispieť k toku peňažných prostriedkov a ekvivalentov peňažných prostriedkov.

KUPKOVIČ (1999) okrem iného uvádza, že význam nákladov podniku spočíva v nasledujúcich bodoch:

- a) náklady sú syntetickým ukazovateľom kvality práce podniku. Vyjadrujú množstvo spotrebovanej zhmotnenej a živej práce s takou presnosťou, s akou ceny vyjadrujú spotrebu podnikových výrobných faktorov. Napriek rozdielnemu ohodnoteniu úžitkových vlastností tovarov cenami, náklady najlepšie charakterizujú spotrebu výrobných faktorov, úroveň hospodárnosti a odrážajú štruktúrne zmeny vynaloženej práce.

- b) peňažným vyjadrením spotreby výrobných faktorov kvantifikujú kvalitatívne rozdielnu spotrebu práce, čím ju umožňujú porovnávať. Iba pomocou nákladov možno vyčísliť, koľko stojí výroba a realizácia výrobku.
- c) úroveň nákladov je zrkadlom hospodárenia podniku s pracovnými, materiálovými a peňažnými zdrojmi a umožňujú hodnotiť efektívnosť podstatnej činnosti podniku. Preto sú významným nástrojom riadenia.
- d) náklady sú kritériom hospodárnosti. Podniky sú zainteresované na znižovaní nákladov, lebo opačné tendencie by im mohli spôsobiť finančnú tieseň.
- e) náklady sú základňou pre tvorbu cien, sú hlavnou zložkou predajných aj vnútro podnikových (vnútroorganizačných) cien. Tým sú dôležité pre podnikové i vnútro podnikové (vnútroorganizačné) riadenie. Ovplyvňovanie nákladov a cien je vzájomné. Nielen náklady ovplyvňujú ceny, ale aj ceny vplývajú na úroveň nákladov (cenami vstupov do transformačného procesu podniku).
- f) náklady slúžia na ovplyvňovanie HDP, a to jeho časti výdavkov na spotrebu, hrubé investície a v niektorých prípadoch aj vládnych výdavkov za tovary a služby.
- g) náklady sú hlavným determinujúcim faktorom veľkosti ponuky.
- h) náklady sú zatiaľ najspoľahlivejším prostriedkom na vyjadrenie zmien v produktivite práce. Jej zvyšovanie sa v nákladoch prejavuje znížením ich úrovne.

Z istého uhľa pohľadu vnímajú **PATAKY – HACHEROVÁ – KOČNER (2008)** náklady ako zníženie ekonomických úžitkov počas účtovného obdobia vo forme zníženia majetku alebo zvýšenia záväzkov. Uvedené typy účtovných prípadov znižujú zisk v bežnom účtovnom období, teda majú vplyv na zníženie vlastného imania.

Ako pripomínajú **SPITZOVÁ a kol. (2003)**, náklady sú spotrebované, opotrebované prostriedky a vynaložená živá práca v danom účtovnom období. Náklady, podľa vzťahu k výsledku hospodárenia a pre finančnú analýzu, členíme na:

- prevádzkové náklady,
- finančné náklady ,
- mimoriadne náklady.

V účtovnej triede 5 – Náklady účtujeme prvotné náklady, t. j. tie, ktoré vznikajú spotrebou externých dodávok (z podnikateľského okolia) a i niektoré druhotné náklady,

ako napríklad spotreba vlastných výrobkov na reprezentáciu, náklady spojené s tvorbou rezerv, časové rozlíšenie výdajov budúcich období a tvorbu opravných položiek.

ZOBORSKÝ (2006) okrem iného uvádza, že účelové usporiadanie a triedenie nákladov je významné preto, aby mohlo byť zostavenie nákladov podľa podľa určitých hľadísk správne hodnotené a využité. Jednotlivé hľadiská, podľa ktorých triedime náklady, sa používajú podľa účelu, ktorému slúžia. Klasifikácia nákladov sa využíva na hodnotenie úrovne nákladových položiek a tiež nákladov celého podniku i na odkrývanie rezerv pri ich znižovaní. Dôležitá je aj pre plánovanie a evidenciu nákladov. Náklady sa v poľnohospodárstve sledujú:

- a) ako náklady, ktoré predstavujú peňažné čiastky vynaložené na výrobu poľnohospodárskych produktov (napr. materiálové, osobné a iné náklady),
- b) ako položky, ktoré nie sú peňažnými čiastkami, ale podľa účtovníctva sú zahrnuté medzi náklady (napr. odpisy).

BIELIK (2006) vo svojej práci charakterizoval druhové členenie nákladov. Ide o zoskupenie nákladov z hľadiska jednotlivých činiteľov vo výrobnom procese podľa toho, či súvisia so spotrebou majetku, so spotrebou práce, resp. s nadobudnutím kapitálu. Podľa tohto hľadiska ich členíme na tieto ekonomické rovnorodé skupiny:

- a) výrobné náklady,
- b) finančné náklady,
- c) mimoriadne náklady,
- d) daňové povinnosti.

Ďalej uvádza, že na stanovenie nákladov na výrobnú (kalkulačnú) jednotku nie sú vhodné druhovo členené náklady. Preto je potrebné transformovať druhové náklady na náklady kalkulačné. Kalkulačné členenie nákladov vychádza z možnosti vyjadriť jednotlivé položky nákladov na jednotku kalkulačného výkonu. Náklady podľa kalkulačného členenia obsahujú dve skupiny, t. j. priame a nepriame náklady.

KRÁL (2001) charakterizuje priame a nepriame náklady nasledovne:

- priame náklady – súvisia s konkrétnym druhom výkonu,
- nepriame náklady – neviažu sa k jednému druhu výkonu a zabezpečujú priebeh podnikateľského procesu v širších súvislostiach.

Je zřejmé, že do prvej skupiny patria jednotkové náklady, ktoré sú vyvolané nielen konkrétnym druhom výkonu, ale priamo jeho jednotkou. Okrem jednotkových nákladov sa potom k výkonu priamo priradujú i náklady, ktoré sa vynakladajú v súvislosti s uskutočňovaním len toho druhu výkonu a ktorých podiel na jednotku tohto druhu možno teda zistiť pomocou jednoduchého delenia.

K tejto problematike sa vyjadruje aj **ŠKORECOVÁ (2005)**, ktorá poukazuje na to, že z hľadiska kalkulačnej jednotky sa náklady členia na:

- jednotkové, ktoré sú vyvolané jednou jednotkou konkrétneho výkonu a menia sa s objemom produkcie (sú variabilné),
- režijné, ktoré sú spoločné pre viacero kalkulačných jednotiek:
 - daného výkonu (napr. odpisy výrobného zariadenia používaného na výrobu iba jedného druhu výkonu),
 - viacerých druhov výkonov (odpisy dlhodobého majetku používaného vedením podniku) spojené s riadením výroby všetkých druhov výkonov.

Ako vo svojej práci uvádzajú **PATAKY – ŠKORECOVÁ (2005)**, náklady, ako syntetický ukazovateľ kvality činnosti, je potrebné v podniku ekonomicky riadiť. Riadením nákladov podmieňujeme dosiahnutie očakávaného zisku.

V súčasnosti sa mnohé podnikateľské subjekty snažia o maximalizáciu zisku zvyšovaním cien. Túto skutočnosť treba považovať za krátkodobú. Za najvhodnejší spôsob ovplyvňovania zisku treba považovať hľadanie ciest a prostriedkov znižovania nákladov. K zabezpečeniu tohto trendu je potrebné v podnikoch vytvárať informačnú podporu ako predpoklad pre:

- plánovanie a sledovanie nákladov v pragmatickej nákladovej štruktúre,
- vyhodnotenie výšky vynaložených nákladov už v priebehu výrobného procesu,
- analýzu príčin vzniku nákladov,
- zhodnotenie vzniklých odchýlok a hľadanie možných riešení pre rozhodovanie,
- a následné využitie v plánovacom procese a rozpočtovaní nákladov, aktuálne oceňovanie podnikových výkonov.

Podľa **BIELIKA a kol. (2001)** majú náklady v podnikovej ekonomike rozhodujúcu úlohu, pretože takmer každé manažérske rozhodnutie vychádza z porovnania nákladov s výnosmi. Tak napríklad porovnávame výnosy (tržby) z výroby

nového výrobku s nákladmi, ktoré na jeho uvedenie musíme vynaložiť. Manažérske poňatie nákladov oproti bežnému (účtovnému) chápaniu nákladov vychádza z toho, že pracuje s implicitnými nákladmi, ktoré oproti explicitným nákladom uvádzaným v účtovníctve zahŕňujú aj tzv. náklady obetovaných príležitostí (opportunity costs).

DRUCKER (2000) konštatuje, že poznať náklady na jednotlivé hospodárske operácie nestačí. Podnik, ktorý chce úspešne súťažiť na stále konkurenčnejšom globálnom trhu, musí poznať náklady celého svojho ekonomického reťazca a musí s ostatnými členmi toho reťazca spolupracovať na ich riadení a na maximalizácii výnosov.

Výnosy vyjadrujú vynahradenie (reprodukovanie) vynaložených nákladov za účtovné obdobie uvádzajú **HACHEROVÁ – LÁTEČKOVÁ - KOČNER (2010)**. Ich priradením k vynaloženým nákladom predstavujú základnú zložku výsledku hospodárenia v príslušnej činnosti. Pri ich zaúčtovaní musí byť vyjadrený aktuálny princíp, t. j. uznanie výnosu ku dňu vzniku účtovného prípadu, nie ku dňu jeho inkasa (prírastku peňažných prostriedkov).

Podľa vzniku výnosov ich možno členiť na:

- a) **prvotné (externé) výnosy**, ktoré vznikajú ku dňu predaja majetku, prác a služieb, napr. tržby z predaja výrobkov, tržby z predaja tovaru, tržby z predaja materiálu a pod. Okrem tržieb sú externými výnosmi aj iné výnosy prameniace z vonkajšieho okolia, napr. výnosové (prijaté, kreditné) úroky, kurzové rozdiely, prijaté pokuty a penále, priznané náhrady za manká a škody...
- b) **druhotné (interné) výnosy**, ktoré sa viažu k fáze rozpracovania a finalizácie zásob vlastnej výroby (nedokončenej výroby, polotovarov vlastnej výroby, výrobkov a zvierat), ako aj interné výnosy z aktivácie – odovzdanie majetku a podnikových služieb pre vlastné potreby podniku, napr. obstaranie dlhodobého hmotného majetku vo vlastnej réžii, doprava nakúpeného materiálu vlastným podnikovým autom a pod.).

BIELIK – GURČÍK – GAJDOŠ (2003) poukazujú na skutočnosť, že o výnosoch a nákladoch podniku za určité účtovné obdobie nás informuje Výkaz ziskov a strát. Z rozdielu uvedených veličín dostaneme výsledok hospodárenia, ktorý môže byť zisk (náklady < výnosy), alebo strata (náklady > výnosy). Výsledovka je stupňovito

členená, čo umožňuje zistiť úroveň hospodárenia za jednotlivé oblasti činnosti. Ako prvá je oblasť prevádzková, druhá je finančná a posledná mimoriadne činnosť (oblasť) podniku. Takto účelové členenie nákladov a výnosov umožňuje ich využitie na nákladovú analýzu, resp. analýzu tvorby výsledku hospodárenia podniku.

Pri analýze výkazu ziskov a strát sa používajú tie isté metodické postupy ako pri súvahe:

- analýza absolútnej hodnoty výnosových a nákladových položiek,
- hodnotenie štruktúry výnosov a nákladov,
- časová analýza jednotlivých položiek.

PATAKY – ŠKORECOVÁ (2005) považujú za dôležitý cieľ v podnikateľskej činnosti dosahovanie priaznivého výsledku hospodárenia.

Výsledok hospodárenia sa vymedzuje ako zisk alebo strata z podnikateľskej činnosti. Predpokladom pre vyčíslenie výsledku hospodárenia sú informácie o:

- nákladoch a výnosoch na účtoch výsledkových,
- majektu a ich zdrojoch na účtoch súvahových.

Autori konštatujú, že v podnikovej praxi výšku zisku ovplyvňujú predovšetkým náklady a výnosy, a preto medzi dôležité úlohy patrí ich sledovanie v účtovníctve.

Zisk je výsledkom hospodárenia v podniku v prípade, ak výnosy svojou absolútnou hodnotou prevyšujú náklady, konštatuje vo svojom príspevku **GURČÍK (2004)**, (v opačnom prípade podnik dosahuje stratu). Jeho zvyšovanie možno teda presadiť cestou znižovania nákladov a zvyšovania výnosov. Obidve veličiny rovnako ako samotný zisk sú vysoko komplexné veličiny a sú ovplyvňované ďalšími činiteľmi – faktormi (produktivita práce, materiálová a odpisová náročnosť, ceny vstupov a výstupov, úroveň daní a finančných nástrojov a pod.). Ide teda o multifaktorovú funkciu a snahou ekonómov je nielen tieto faktory poznať, ale ich vplyv podľa možnosti čo najobjektívnejšie exaktne kvantifikovať.

1.3 Ekonomická a finančná analýza

LESÁKOVÁ (2007) definuje analýzu ako základnú metódu vedeckého poznávania. Objekt skúmania sa pri analýze rozkladá na jednotlivé časti tak, aby sa poznaním ich vzájomných vzťahov dospelo k hlbšiemu pochopeniu a určeniu skúmaného objektu (javu alebo procesu).

Aplikácia metódy analýzy predpokladá simultánne použitie:

- empiricko-induktívneho prístupu, ktorý je veľmi dôležitý pri získavaní hypotéz,
- logicko-deduktívneho prístupu významného pri konštrukcii modelov.

Objektom skúmania ekonomickej analýzy podniku sú ekonomické javy a procesy na úrovni podniku. Pojem ekonomickej analýzy sa často zamieňa s pojmom rozbor. Väčšinou sa však rozbor chápe širšie a okrem analýzy zahŕňa aj ďalšie poznávacie metódy, t. j. analýza sa chápe ako čiastkový metodický postup rozboru. Rozbor je disciplína (je pojmom hospodárskej praxe), ekonomická analýza je metóda.

Ako poukazuje **CHAJDIAK (2004)** dôležitou súčasťou firmy je ekonomická činnosť firmy. Ako každú činnosť, aj ekonomickú činnosť firmy musíme riadiť s cieľom uspokojenia firemných potrieb. Úspechy či neúspechy firmy sú úmerné kvalite riadenia tejto činnosti. Úspešné riadenie firmy je podmienené poznaním firmy. Nemenovaný klasik raz napísal, že poznanie znamená:

- vidieť veci vo vývoji,
- vidieť veci vo vzájomnej súvislosti a
- vidieť veci s konkrétnou historickou skúsenosťou.

To, okrem iného znamená, že poznanie firmy znamená vidieť jej stav a vývoj.

Súčasťou riadenia ekonomickej činnosti firmy je analýza jej ekonomického stavu a vývoja. Proces analýzy je súčasťou procesu rozhodovania, významným podporným nástrojom pri rozhodovaní. Súčasťou procesu ekonomickej analýzy je aj získavanie rozličných údajov o stave a vývoji firmy. Kvalita týchto získaných údajov predurčuje kvalitu výsledných analýz. Kvalitné údaje sú predpokladom kvalitných analýz. Z nekvalitných údajov možno získať len nekvalitné výsledky analýz.

Ekonomická analýza podniku sleduje a hodnotí ekonomickú stránku výrobného procesu podniku vo svojej syntetickej podobe, uvádza **GURČÍK (2004)**. Zahŕňa

analýzu objemových ukazovateľov výroby, analýzu tvorby a rozdelenia hospodárskeho výsledku a efektívnosti ako sú pridaná hodnota (vrátane jej súčastí ovplyvňujúcich jej výšku); výnosy a náklady podľa jej synteticky agregovaných aktivít (hospodárska, finančná a mimoriadna) atď. Ekonomická analýza môže obsahovať aj tzv. výrobovú analýzu, ktorá je taktiež vypracovaná samostatne.

BIELIK (2006) definoval ekonomickú analýzu ako zdroj aktuálnych, objektívnych a komplexných informácií pre vrcholové podnikové vedenie. Zmena postavenia a úloh economickej analýzy nachádza svoj význam v zmenách obsahových, organizačných i metodických. Pritom analýza musí rešpektovať trhovú orientáciu podniku. Trhová orientácia nachádza svoj prejav v jeho súhrnných výsledkoch, ktoré poskytuje analýza finančnej situácie podniku.

Finančná analýza bola ešte v nedávnej minulosti len príveskom economickej analýzy a jej hlavná úloha spočívala v kontrole plnenia povinnosti podniku voči štátnemu rozpočtu. V trhových podmienkach finančná analýza tvorí východisko poznávania súhrnných výsledkov, ktoré sa odrážajú do finančnej situácie podniku. V tejto sa premieta ekonomická úspešnosť a zároveň úroveň výrobnnej, inovačnej, komerčnej a ďalších aktivít podniku, ktoré sú rozhodujúce pre jeho ďalší ekonomický rozvoj.

Finančná analýza slúži ku komplexnému zhodnoteniu finančnej situácie podniku, uvádzajú **KNÁPKOVÁ – PAVELKOVÁ (2010)**. Pomáha odhaliť, či je podnik dostatočne ziskový, či má vhodnú kapitálovú štruktúru, či využíva efektívne svoje aktíva, či je schopný včas splácať svoje záväzky a mnoho ďalších významných skutočností. Priebežná znalosť finančnej situácie firmy umožňuje manažérom správne sa rozhodovať pri získavaní finančných zdrojov, pri stanovení optimálnej finančnej štruktúry, pri alokácii voľných peňažných prostriedkov, pri poskytovaní obchodných úverov, pri rozdeľovaní zisku a pod. Znalosť finančného postavenia je nevyhnutná ako vo vzťahu k minulosti, tak – a to hlavne – pre odhad a prognózovanie budúceho vývoja. Ťažko si predstaviť kvalitného manažéra podniku, ktorý nemá predstavu o tom, akú rentabilitu jeho podnik dosahuje, aká je priemerná doba splatnosti pohľadávok, akú pridanú hodnotu vytvárajú jeho zamestnanci a pod.

Finančná analýza je neoddeliteľnou súčasťou finančného riadenia, pretože pôsobí ako spätná informácia o tom, kam podnik v jednotlivých oblastiach prišiel, v

čom sa mu jeho predpoklady podarilo splniť a kde naopak došlo k situácii, ktorej chcel predísť alebo ktorú nečakal.

LESÁKOVÁ (2007) zastáva názor, že predmetom finančno-ekonomickej analýzy podniku je zhodnotiť výsledky činnosti podniku za analyzované obdobie, identifikovať a kvantifikovať okolnosti (činitele), ktoré ich determinovali a na základe dosiahnutých výsledkov navrhnúť opatrenia, ktorých realizácia zabezpečí dosiahnutie podnikových cieľov. Finančno-ekonomická analýza tak predstavuje významný zdroj informácií pre riadenie a plánovanie činnosti podniku do budúcnosti.

Tieto dôležité skúsenosti si uvedomujú nielen manažéri veľkých podnikov, pre ktorých je finančno-ekonomická analýza podniku nenahraditeľnou súčasťou riadenia a rozhodovania, ale potreba poznania vlastnej finančno-ekonomickej situácie sa čoraz naliehavejšie udomácňuje aj v menších podnikoch, ktoré v tvrdej konkurencii hľadajú návod na prežitie a rozvoj.

BIELIK (2006) člení analýzy na viaceré druhy, a to:

- periodické a neperiodické,
- krátkodobé a dlhodobé,
- orientačné a hĺbkové,
- súhrnné a čiastkové.

Dôležitá je požiadavka, aby sa analýza uskutočňovala sústavne, pravidelne, kvalifikovane a najmä včas, aby splnila svoju úlohu. Z hľadiska časového môžeme finančnú analýzu zamerať na:

- skúmanie súčasnej situácie,
- skúmanie súčasnosti z hľadiska minulosti, ide o analýzu ex post,
- odhad budúcnosti z hľadiska súčasnosti, ide o analýzu ex ante.

Informácie potrebné pre vypracovanie analýzy o finančnom stave podniku môžeme v zásade rozdeliť na dve skupiny, uvádza **GURČÍK (2004)**:

- externé,
- interné.

Medzi **externé informácie** môžeme zahrnúť informácie typu oficiálnych správ Štatistického úradu SR, rezortné správy hodnotiace hospodársko ekonomickú situáciu podnikov, resp. skupín rozdelených podľa účelových charakteristických

znakov, rôzne štúdie, výhľadové plány, záväzné rezortné smernice. Za externú informáciu môžeme tiež pokladať správy hodnotiace situáciu na burzách, aukciách a pod.

Interné informácie by sme mohli ďalej členiť na finančné a nefinančné. Z logických dôvodov sú pre potreby našej analýzy rozhodujúce finančné informácie. Ich hlavným zdrojom je vnútropodniková evidencia a vnútropodnikové výkazníctvo. V podnikoch, v ktorých je vedené podvojnú účtovníctvo, sú za základ zdrojov finančnej analýzy všeobecne považované ich tri hlavné zdroje. Jedná sa o „súvahu“, „výkaz ziskov a strát“ a „prehľad o peňažných tokoch“, ktorý aj u nás je známejší pod názvom „výkaz cash flow“. Všetky tieto výkazy sú súčasťou účtovnej závierky podniku.

KOTULIČ – KIRÁLY – RAJČÁNIOVÁ (2007) sa stotožňujú s názorom, že finančná analýza plní týchto šesť základných funkcií:

- a) **analytická a hodnotiaca** – umožňuje vhodnými nástrojmi a metódami analyzovať a hodnotiť finančnú situáciu podniku,
- b) **kvantifikačná** – číselne vyjadruje javy a procesy, vývoj, a tak umožňuje určiť úroveň, objem, odchýlky skúmaných javov,
- c) **poznávacia** – umožňuje na základe výsledkov analýz a hodnotení spoznať finančnú situáciu, úroveň prebiehajúcich procesov a postavenie podniku, vlastnosti analyzovaných veličín, ich vývoj a vzájomné vzťahy,
- d) **informačná** – je zdrojom informácií pre manažment, zamestnancov, veriteľov, investorov, štátne orgány i verejnosť,
- e) **kontrolná** – poskytuje cenné informácie na vykonávanie kontroly,
- f) **stimulujúca, resp. rozvojová** – vedomím o svojom postavení a úrovni reprodukčného procesu pôsobí motivačne na zlepšovanie, resp. zefektívnenie podnikovej činnosti a procesov.

ŠNIRCOVÁ (2007) vo svojom príspevku poukazuje na fakt, že finančná analýza ponúka pre meranie a kvantifikáciu výkonnosti podnikov množstvo ukazovateľov, najčastejšie založených na účtovných dátach, ale novšie prístupy sa opierajú aj o iné ako účtovné údaje, napr. údaje z finančného trhu a pod. V každom prípade kvantifikácia ekonomického javu – jeho vyjadrenie číslom nesie so sebou riziko skreslenia reality, na druhej strane však jedine takéto vyjadrenie umožňuje analyzovať ekonomické javy matematicko – štatistickými metódami.

Metódy prognózovania finančnej situácie musia umožniť s primeranou spoľahlivosťou zaradiť firmu do kategórie prosperujúcich, resp. neprosperujúcich firiem, pripomína **ZALAI (2010)**. To si vyžaduje, aby bola celková finančno-ekonomická výkonnosť a výsledky firmy „pretavené“ do veľmi hutného, najlepšie jednočíselného vyjadrenia. Konštrukcia takéhoto diskriminátora predpokladá výber dobre rozlišujúcich ukazovateľov a znalosť metód umožňujúcich ich zhrnutie.

Predtým je však potrebné identifikovať zdroje potrebných informácií. Väčšina z používaných metodík sa opiera o údaje prevzaté z účtovných závierok firiem. Dôvody sú už známe. V účtovnej závierke firmy sa veľmi komprimovaným spôsobom zobrazuje celý reprodukčný proces firmy – jeho podmienky, priebeh a tiež výsledky. Údaje z účtovnej závierky vecne, časovo a formálne správne, objektívne a spoľahlivo tento proces odrážajú, čo je častokrát verifikované aj audítorom.

SYNEK (2003) člení ukazovatele nasledovne:

- ukazovatele absolútne a ukazovatele relatívne,
- ukazovatele primárne a ukazovatele sekundárne,
- ukazovatele naturálne a ukazovatele peňažné,
- ukazovatele vecné, priestorové a časové,
- ukazovatele intervalové a ukazovatele okamžikové,
- ukazovatele kvantitatívne a ukazovatele kvalitatívne,
- ukazovatele analytické a ukazovatele syntetické,
- ukazovatele extenzívne a ukazovatele intenzívne,
- ukazovatele monetárne a ukazovatele nemonetárne.

CHAJDIAK (2004) pripomína, že kým hodnoty absolútnych ekonomických ukazovateľov sa v priestore za jednotlivé firmy ťažko dajú porovnať, relatívne (pomerové) ekonomické ukazovatele môžeme však skoro vždy porovnávať bez väčších problémov.

Pomer (podiel) je vzťah jedného čísla k druhému. Analýza relatívnych ukazovateľov umožňuje transformovať absolútne údaje líšiace sa podľa veľkosti firiem na spoločnú, a teda aj porovnateľnú bázu. Je to najrýchlejší spôsob ako porovnávať aktuálne ekonomické informácie danej firmy s jej historickými údajmi alebo s inými, väčšími či menšími firmami.

Relatívnych ukazovateľov môžeme skonštruovať veľké množstvo. Niektoré z nich sa používajú častejšie, iné zriedkavejšie, niektoré z nich majú jasnú bezprostrednú praktickú použiteľnosť, iné predstavujú skôr len teoretickú konštrukciu, ktorá dáva do pomeru ukazovateľa v čitateli oproti ukazovateľu v menovateli.

Ako už bolo spomenuté, ukazovateľov pre finančnú analýzu je veľké množstvo, pripomínajú **KOTULIČ – KIRÁLY – RAJČÁNIOVÁ (2007)**. Preto sa uvádzajú v skupinách, do ktorých podľa ich obsahu a metodiky výpočtu logicky patria. Niektoré ukazovatele, resp. skupiny ukazovateľov sa používajú často, iné zriedkavejšie, pri hlbších (parciálnych) analýzach. V literatúre sa ustálilo päť základných skupín ukazovateľov:

- ukazovatele likvidity,
- ukazovatele aktivity,
- ukazovatele rentability,
- ukazovatele zadĺženosti,
- ukazovatele trhovej hodnoty podniku.

Postup pri finančnej analýze pozostáva zo všeobecne viacerými autormi uznávaných nasledujúcich krokov, pripomína **GURČÍK (2004)**:

- a) Výpočet pomerových finančných ukazovateľov.
- b) Porovnanie vypočítaných podnikových ukazovateľov s plánovanými.
- c) Analýza podnikových ukazovateľov v čase.
- d) Porovnanie podnikových ukazovateľov v priestore.
- e) Analýza vzájomných vzťahov medzi finančnými ukazovateľmi.
- f) Návrh opatrení. Vychádza z analýzy odhalených slabých a silných stránok a vytvára sa priestor pre finančné plánovanie.

KNÁPKOVÁ – PAVELKOVÁ (2010) poukazujú na to, že finančná analýza poskytuje dôležité a užitočné informácie o tom, aké je hospodárenie podniku. Ako analytická metóda má však niektoré obmedzenia, ktoré vyžadujú väčšiu pozornosť a zdravý úsudok tých, ktorí s výsledkami finančnej analýzy pracujú.

K problematikým okruhom tradičnej finančnej analýzy patrí predovšetkým:

- vypovedacia schopnosť účtovných výkazov, z ktorých finančná analýza vychádza a tiež rozdielnosť účtovných praktík podnikov;
- vplyv mimoriadnych udalostí a sezónnych faktorov na výsledky hospodárenia;
- veľká závislosť tradičných metód a postupov finančnej analýzy na účtovných údajoch;
- nutnosť porovnávať výsledky ukazovateľov tradičnej analýzy s inými subjektami;
- zanedbávanie riziká, náklady obetovaných príležitostí a budúce prínosy podnikateľských aktivít.

Podniková analýza je neoddeliteľnou zložkou riadenia, konštatuje **ÁLLOVÁ (2006)**, je dôležitou podmienkou pre zostavenie plánu a pre kontrolu jeho plnenia. Podniková analýza je východným a zároveň konečným momentom riadenia. V podmienkach trhovej ekonomiky treba dosiahnuť, aby podnikové analýzy neboli len formálnym aktom, ale aby sa stali vnútornou potrebou všetkých stupňov riadenia, počnúc prevádzkou a končiac podnikom.

Z uvedených názorov domácich a zahraničných autorov možno konštatovať, že finančno – ekonomická analýza je neoddeliteľnou súčasťou riadenia každého podniku. Predstavuje dôležitý zdroj informácií pre riadenie a plánovanie budúcnosti podniku.

Finančno – ekonomická analýza nám pomáha vytvoriť si pomerne presný obraz o tom ako podnik hospodári. Je preto nevyhnutné, aby sa manažéri, resp. vlastníci podniku neustále zaoberali finančno – ekonomickou situáciou a stabilitou svojho podniku.

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom diplomovej práce je zhodnotiť ekonomickú situáciu vo vybranom podnikateľskom subjekte a zo získaných poznatkov prezentovať návrhy a opatrenia pre zlepšenie zisteného stavu podniku. Objektom analýzy je výrobný – obchodný podnik AGROFINAL, spol. s r. o. so sídlom v Hlohovci.

Splnenie hlavného cieľa práce sme realizovali prostredníctvom nasledovných čiastkových cieľov:

- analýza majetkovej a kapitálovej štruktúry podniku,
- analýza nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia podniku,
- zhodnotenie finančného stavu podniku pomocou analýzy ukazovateľov likvidity, aktivity, rentability a zadĺženosti,
- analýza peňažných tokov (cash-flow),
- zhodnotenie softvérového riešenia finančno – ekonomickej analýzy,
- zhodnotenie celkového finančno – ekonomického stavu podniku,
- formulácia návrhov a opatrení na základe zistených poznatkov.

3 Metodika práce a metody skúmania

Predmetom diplomovej práce je vykonanie ekonomickej analýzy v spoločnosti AGROFINAL, spol. s r. o. so sídlom v Hlohovci, ktorá patrí medzi významné podniky v oblasti výroby pneumatického dávkovacieho systému sejacích strojov.

¹Ekonomická analýza podniku sleduje a hodnotí ekonomickú stránku výrobného procesu podniku vo svojej syntetickej podobe. Zahŕňa analýzu objemových ukazovateľov výroby, analýzu tvorby a rozdelenia hospodárskeho výsledku a efektívnosti.

Ako základnú metódu pri riešení problematiky diplomovej práce sme použili analyticko – syntetickú metódu. Za podporné metódy sme si zvolili:

- metódu selekcie
- metódu komparácie
- indexovú metódu
- metódu grafického znázornenia
- metódu riadeného rozhovoru s pracovníkmi sledovanej obchodnej spoločnosti.

Podkladové údaje pre vypracovanie diplomovej práce sme získali z účtovných výkazov analyzovanej spoločnosti za roky 2007 – 2009. Medzi ďalšie použité materiály zaraďujeme:

- výročné správy
- súvahy
- výkazy ziskov a strát
- poznámky k účtovnej závierke.

Pri vypracovaní diplomovej práce sme si zvolili nasledovný postup:

- 1) štúdium odbornej literatury
- 2) zber informácií týkajúcich sa problematiky finančno - ekonomickej analýzy vo vybranej spoločnosti
- 3) triedenie získaných poznatkov

¹GURČÍK, Ľ. 2004. Podnikateľská analýza a kontroling. 2. vyd. Nitra: SPU, 2004. 30 s. ISBN 80-8069-449-4

- 4) spracovanie a analýza informácií a ich porovnávanie
- 5) formulovanie návrhov a odporúčaní na riešenie zistených problémov.

Praktická časť práce je tvorená charakteristikou obchodnej spoločnosti, ekonomickou analýzou spoločnosti a analýzou peňažných tokov. Neoddeliteľnou súčasťou ekonomickej analýzy je vykonanie finančnej analýzy v podniku. Keďže dostupné materiály a výkazy podniku budú z minulého obdobia, hlavnú pozornosť budeme venovať vykonaniu finančnej analýzy ex post.

Z veľkého množstva pomerových finančných ukazovateľov môžeme vybrať najdôležitejšie, ktoré z hľadiska ich obsahu sú systematizované do nasledovných skupín:

- ukazovatele likvidity
- ukazovatele aktivity
- ukazovatele rentability
- ukazovatele zadĺženosti.

❖ **Metodika výpočtu ukazovateľov likvidity**

Likvidita znamená schopnosť podniku včas uhrádzať záväzky voči svojim veriteľom. Je jednou zo základných charakteristík finančnej analýzy a jednou zo základných podmienok existencie podniku v trhových podmienkach. Umožňuje hodnotenie finančnej situácie podniku s tým, že hodnotenie likvidity je dôležité nielen pre samotný podnik, ale aj pre externé subjekty.

Tab. 1**Ukazovatele likvidity a spôsob ich výpočtu**

Názov ukazovateľa	Vzťah pre výpočet ukazovateľa
Pohotová likvidita	finančné účty / krátkodobé cudzie zdroje
Bežná likvidita	(finančné účty + krátkodobé pohľadávky) / krátkodobé cudzie zdroje
Celková likvidita	(obežný majetok - dlhodobé pohľadávky) / krátkodobé cudzie zdroje
Prevádzková pohotová likvidita	finančné účty / krátkodobé záväzky
Prevádzková bežná likvidita	(finančné účty + krátkodobé pohľadávky) / krátkodobé záväzky
Prevádzková celková likvidita	(obežný majetok - dlhodobé pohľadávky) / krátkodobé záväzky

Pohotová likvidita – vypovedá, aký podiel krátkodobých dlhov môže podnik k určitému dňu vyplatiť v hotovosti, t. j. či má dostatok platobných prostriedkov na úhradu svojich krátkodobých dlhov. Za optimum sa považujú hodnoty od 0,20 – 0,80.

Bežná likvidita – vypovedá o tom, ako je podnik schopný zaplatiť krátkodobé dlhy bez nutnosti predaja zásob. Výška tohto ukazovateľa by sa mala pohybovať od 1,00 – 1,50.

Celková likvidita – udáva podiel krátkodobých dlhov na financovaní obežného majetku. Čím je celková likvidita väčšia, tým je aj väčšia istota, že podnik bude platobne schopný. Hodnota ukazovateľa by nemala byť menšia ako 1,50, optimálna hodnota je 2,00 a za maximálnu hodnotu je považovaný pomer 2,50.

❖ **Metodika výpočtu ukazovateľov aktivity**

Ukazovatele aktivity vyjadrujú, ako účinne podnik využíva svoj majetok, teda vyjadrujú úroveň efektívnosti podnikového hospodárenia s aktívami. Vyjadrujú dobu obratu aktív alebo ich obrat, t. j. počet obrátok za rok a trvanie jednej obrátky, teda koľko dní trvá, kým sa príslušná položka majetku speňaží v tržbách. Vo všeobecnosti platí, že skrátenie cyklu doby obratu zlepšuje likviditu podniku.

Tab. 2

Ukazovatele aktivity a spôsob ich výpočtu:

Názov ukazovateľa	Vzťah pre výpočet ukazovateľa
Doba obratu zásob (vo vzťahu k tržbám)	$\text{zásoby} / \text{tržby} * 365$
Doba obratu zásob (vo vzťahu k nákladom)	$\text{zásoby} / \text{náklady} * 365$
Doba inkasa pohľadávok	$\text{pohľadávky} / \text{tržby} * 365$
Doba splácania záväzkov (vo vzťahu k tržbám)	$\text{záväzky} / \text{tržby} * 365$
Doba splácania záväzkov (vo vzťahu k nákladom)	$\text{záväzky} / \text{náklady} * 365$
Doba obratu majetku	$\text{majetok celkom} / \text{tržby} * 365$
Obrat aktív	$\text{tržby} / \text{majetok celkom}$

Doba obratu zásob – tento ukazovateľ vyjadruje, koľko dní trvá jedna obrátka. Za optimálnu hodnotu možno považovať 50 – 60 dní.

Doba inkasa pohľadávok – vyjadruje, koľko dní priemerne trvá, kým od fakturácie dôjde k inkasu pohľadávok. Pomocou tohto ukazovateľa môže podnik hodnotiť účinnosť svojej obchodnej a úverovej politiky.

Doba splácania záväzkov – ukazovateľ vyjadruje dobu trvania úhrady záväzku od momentu jeho vzniku.

Doba obratu majetku – ukazovateľ vypovedá o tom, ako efektívne podnik využíva svoje aktíva, teda koľko dní trvá jedna obrátka celkových aktív.

Obrat aktív – vyjadruje, koľkokrát sa obrátia aktíva za rok.

❖ **Metodika výpočtu ukazovateľov rentability**

Rentabilita je pomer dosiahnutého efektu k prostriedkom vynaloženým na jeho dosiahnutie. Táto finančná kategória charakterizuje výnos z podnikania za určité obdobie ako pomer výsledku hospodárenia a kapitálu. Pri konštrukcii vzorcov

ukazovateľov rentability možno použiť výsledok hospodárenia pred zdanením alebo po zdanení. Na základe toho hovoríme o tzv. hrubej alebo čistej rentabilite.

Tab. 3

Ukazovatele rentability a spôsob ich výpočtu

Názov ukazovateľa	Vzťah pre výpočet ukazovateľa
Rentabilita celkového kapitálu	$(\text{čistý výsledok hospodárenia} + \text{nákladové úroky}) * 1 - \text{sadzba dane} / \text{celkový kapitál}$
Rentabilita vlastného kapitálu	$\text{čistý výsledok hospodárenia} / \text{vlastný kapitál}$
Rentabilita základného imania	$\text{čistý výsledok hospodárenia} / \text{základné imanie}$
Rentabilita tržieb	$\text{čistý výsledok hospodárenia} / \text{tržby}$
Rentabilita výnosov	$\text{čistý výsledok hospodárenia} / \text{výnosy}$
Rentabilita nákladov	$\text{čistý výsledok hospodárenia} / \text{náklady}$
Rentabilita pridanej hodnoty	$\text{čistý výsledok hospodárenia} / \text{pridaná hodnota}$

Rentabilita celkového kapitálu – vyjadruje, akou intenzitou sa reprodukuje majetok vložený do podniku (vlastný a cudzí). Každý podnikateľský subjekt sa snaží, aby hodnota tohto ukazovateľa bola čo najvyššia.

Rentabilita vlastného kapitálu – zaujíma predovšetkým akcionárov a vlastníkov podniku. Vyjadruje, koľko EUR zisku vyprodukuje jedno EURO vloženého vlastného kapitálu.

Rentabilita základného imania – charakterizuje efektívnosť práce podniku z pohľadu jeho vlastníka.

Rentabilita tržieb – charakterizuje trhovú úspešnosť podniku. Dáva odpoveď na otázku, koľko zisku vyprodukoval podnik na jedno EURO tržieb.

Rentabilita výnosov – predstavuje ziskovosť výnosov. Patrí medzi rozhodujúce ukazovatele pri rozhodovaní investorov o umiestnení kapitálu.

Rentabilita nákladov – vyjadruje, aký podiel má zisk na celkových vynaložených nákladoch v podniku.

Rentabilita pridanej hodnoty – tento ukazovateľ poukazuje na podiel zisku, resp. straty pripadajúci na EURO pridanej hodnoty vytvorenej podnikom.

❖ Metodika výpočtu ukazovateľov zadĺženosti

Ukazovatele zadĺženosti vyjadrujú skutočnosť, aký objem cudzieho kapitálu sa podieľa na krytí majetku podniku. Čím väčší je podiel vlastného kapitálu na celkovom kapitáli, tým je podnik stabilnejší. V záujme podniku je regulovať pomer vlastných a požičaných peňazí tak, aby splácanie pôžičiek nedostalo podnik do insolventnosti. Minimálne by mal byť dodržaný pomer 1:1 vlastných a cudzích zdrojov.

Tab. 4

Ukazovatele zadĺženosti a spôsob ich výpočtu

Názov ukazovateľa	Vzťah pre výpočet ukazovateľa
Celková zadĺženosť podniku	cudzí kapitál / vlastné imanie a záväzky spolu
Stupeň samofinancovania	vlastné imanie (kapitál) / vlastné imanie a záväzky spolu
Finančná páka	vlastné imanie a záväzky spolu / vlastné imanie (kapitál)
Úverová zaťaženosť	(bankové úvery + finančné výpomoci) / vlastné imanie a záväzky spolu
Úrokové krytie	hrubý výsledok hospodárenia + nákladové úroky + odpisy / nákladové úroky
Platobná neschopnosť	krátkodobé záväzky / krátkodobé pohľadávky

Celková zadĺženosť podniku – ukazovateľ vyjadruje, v akom rozsahu je majetok podniku krytý cudzími zdrojmi. Odporúčaná hodnota by nemala prekročiť hodnotu 0,50. V rozvinutých trhových ekonomikách sa za krajnú hodnotu považuje až 70 %.

Stupeň samofinancovania – ukazovateľ vypovedá o dlhodobej finančnej stabilite a udáva, do akej miery je podnik schopný kryť svoj majetok vlastnými zdrojmi.

Finančná páka – vypovedá o tom, akú časť aktív tvorí vlastný kapitál.

Úverová zaťaženosť – bankové úvery a finančné výpomoci sú súčasťou cudzieho kapitálu, táto hodnota by nemala byť menšia ako 0,5.

Úrokové krytie – vyjadruje, v akom rozsahu je úrok krytý hrubým ziskom pred zaplatením úrokov so zahrnutím odpisov.

Platobná neschopnosť – vypovedá o vzťahu záväzkov a pohľadávok. Ak je hodnota vyššia ako 1, ide o prvotnú platobnú neschopnosť.

❖ Metodika výpočtu cash flow a jeho ukazovateľov

Cash flow predstavuje ukazovateľ, ktorý vyjadruje vnútorný finančný potenciál podniku, teda jeho schopnosť z vlastnej hospodárskej činnosti tvoriť prebytky použiteľné na financovanie potrieb podniku. Je však nutné odlišovať ukazovateľ cash flow od výkazu cash flow. Úlohou výkazu cash flow je analyzovať zdroje peňažných prostriedkov a ich použitie.

Analýzu peňažných tokov uskutočníme prostredníctvom výpočtu cash flow I – IV a výpočtu net cash flow:

Cash flow I = + výsledok hospodárenia za účtovné obdobie
+ odpisy
- zmena stavu časovo rozlíšených aktív
+ zmena stavu časovo rozlíšených pasív
+ zmena stavu rezerv

Cash flow II = + cash flow 1
- zmena stavu zásob

Cash flow III = + cash flow 2
- zmena stavu krátkodobých pohľadávok

Cash flow IV = + cash flow 3
+ zmena stavu krátkodobých záväzkov (bez bežných úverov)

Tab. 5

Výpočet net cash flow

Výsledok hospodárenia
Odpisy
Zmena stavu rezerv
Zmena stavu časového rozlíšenia na strane majetku
Zmena stavu časového rozlíšenia na strane VI a záväzkov spolu
Zmena stavu krátkodobých záväzkov
Zmena stavu krátkodobých pohľadávok
Zmena stavu zásob
Zmena stavu bežných bankových úverov a finančných výpomocí
Zmena stavu krátkodobého finančného majetku
Cash flow z hospodárskej činnosti (CFHČ)
Zmena stavu dlhodobého hmotného a nehmotného majetku
- Odpisy
Zmena stavu dlhodobého finančného majetku
Cash flow z investičnej činnosti (CFIČ)
Zmena stavu pohľadávok za upísané vlastné imanie
Zmena stavu dlhodobých pohľadávok
Zmena stavu dlhodobých záväzkov
Zmena stavu dlhodobých bankových úverov
Zmena stavu vlastného imania
- Výsledok hospodárenia
Cash flow z finančnej činnosti (CFFČ)
NET CASH FLOW = CFHČ + CFIČ + CFFČ
Stav peňažných prostriedkov na začiatku obdobia
Net cash flow
Stav peňažných prostriedkov na konci obdobia

4 Výsledky práce

4.1 Charakteristika vybraného podnikateľského subjektu

4.1.1 Vznik, vývoj a predmet činnosti

Analyzovaná výrobná - obchodná spoločnosť AGROFINAL bola založená spoločenskou zmluvou zo dňa 12. 11. 1990 v súlade s Obchodným zákonníkom č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov ako spoločnosť s ručením obmedzeným so sídlom v Hlohovci.

Spoločnosť AGROFINAL sa od začiatku svojej činnosti venovala vývoju a výrobe sejacích strojov Mistrál. O sedem rokov neskôr zriadili Autocentrum – Auto-LPG-Servis, súčasťou ktorého je autoservis, pneuservis, autoumyváreň, a predaj PHL – benzín, nafta, LPG. Neskôr pribudol predaj hutných materiálov a technických plynov. V roku 2000 sa spoločnosť stala dovozcom splynovacích zariadení značky Lovato na Slovensku.

Rok 2007 bol významným medzníkom v napredovaní spoločnosti AGROFINAL. Na základe stagnujúceho dopytu po sejacích strojoch spoločnosť pristúpila k zásadnej zmene. Po dlhých rokoch s rakúskym obchodným partnerom a na základe dohody spoločnosť AGROFINAL prenajala závod na výrobu sejacích strojov spoločnosti Vogel Noot Seed Solutions, s. r. o. Hlavným výrobným programom spoločnosti AGROFINAL tak prestala byť výroba sejacích strojov, ale zamerali sa na výrobu komponentov pneumatického dávkovacieho systému sejacích strojov.

Na báze pneumatického výsevného systému Mistrál sú konštruované pneumatické sejacie stroje, ktoré sa používajú pre výsev všetkých druhov osív o veľkosti zŕn od 1 do 10 mm. Sejačky preto možno použiť nielen pre výsev hustosiatych obilovín, ale aj strukovín a olejní (hrach, fazuľa, sója, repka atď.). Pneumatický výsevný systém Mistrál je schopný pokrývať všetky kategórie sejačiek ohľadne pracovnej šírky (od 2,5 do 8 m), kompletizácie jeho príslušenstva so všetkými druhmi strojov na prípravu pôdy (pasívne kultivátory a aktívne rotačné brány), typov výsevných bodiek, kapacity násypky, elektronického vybavenia, doplnkov atď.

Základné komponenty sejacích strojov Mistrál sú úspešne implementované do strojov pre redukovanie predsejbovej prípravy pôdy, vrátane bezorebnej techniky.

Použitie pneumatického sejacieho systému umožňuje dosiahnuť podstatne vyššiu úrodu a taktiež redukovať spotrebu osiva.

Spoločnosť AGROFINAL je dodávateľom základných komponentov pneumatických sejacích strojov pre rôzne firmy. 70% z vyrobenej produkcie je určenej na export do Európskej únie, predovšetkým Nemecka, Španielska, Talianska, Francúzska, ale taktiež Ruska, Ukrajiny a Nového Zélandu. So svojimi partnermi sa zúčastňuje na najdôležitejších medzinárodných poľnohospodárskych výstavách ako Agritechnika Hannover, EIMA Bologna, SIMA Paríž a pod.

Spoločnosť AGROFINAL má vybudovaný, zdokumentovaný a zavedený systém manažérstva kvality podľa normy ISO 9001 : 2000. Do procesu zavedenia, využívania a rozvoja systému manažérstva kvality vstúpila v roku 2005. Spoločnosť TÜV Nord Cert GmbH na základe certifikačného auditu potvrdila, že spoločnosť AGROFINAL spĺňa všetky požiadavky normy EN ISO 9001 : 2000 a udelila jej certifikát v oblasti konštrukcia, výroba a predaj vzduchového systému na presné dávkovanie a distribúciu osív pre pneumatické sejacie stroje. Plnenie prísnych kritérií na systematické udržiavanie certifikátu kvality riadiacich procesov ich zaväzuje poskytovať obchodným partnerom výrobky a služby ešte na vyššej odbornej i organizačnej úrovni.

Hlavnými cieľmi spoločnosti AGROFINAL do ďalších rokov sú najmä udržanie svojich doterajších výrobných a obchodných aktivít, v čo najväčšom rozsahu plniť požiadavky svojich obchodných partnerov a svojou kvalitnou prácou a profesionalitou získať čo najviac nových zákazníkov.

Predmetom činnosti analyzovanej spoločnosti podľa Obchodného registra sú:

- výroba a opravy poľnohospodárskej techniky
- sprostredkovanie obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami
- veľkoobchod s tovarom v rozsahu voľnej živnosti
- maloobchod s tovarom v rozsahu voľnej živnosti
- poskytovanie služieb poľnohospodárskej prvovýrobe
- sprostredkovanie obchodu a služieb
- nákup, predaj, opravy, prenájom motorových vozidiel
- poľnohospodárska výroba
- predaj jedov a žieravín v maloobchode
- montáž, opravy, servis plynových zariadení na pohon motorových vozidiel

- vykonávanie technických kontrol plynových zariadení na pohon motorových vozidiel
- opravy karosérií.

4.1.2 Organizačno - riadiaca štruktúra spoločnosti

Organizačno – riadiacu štruktúru spoločnosti možno definovať ako základňu procesu riadenia, ktorá ovplyvňuje jeho kvalitu a efektívnosť, ako aj efektívnosť podniku ako celku.

Spoločnosť AGROFINAL bola založená na základe spoločenskej zmluvy ako spoločnosť s ručením obmedzeným. Ide o kapitálovú obchodnú spoločnosť, ktorej základné imanie tvoria vopred určené peňažné a nepeňažné vklady spoločníkov. Sledovaná obchodná spoločnosť má šiestich spoločníkov, základné imanie je 34 856 EUR. Všetci spoločníci ručia za záväzky spoločnosti obmedzene, t .j. iba do výšky svojho kapitálového vkladu. Spoločnosť s ručením obmedzeným ako právnická osoba však ručí za záväzky celým svojím majetkom.

V spoločnosti AGROFINAL sa uplatňuje trojstupňová organizačno – riadiaca štruktúra.

Prvý stupeň - vrcholový manažment podniku, ktorý reprezentuje a zastupuje spoločnosť navonok. Predstavuje ho prezident spoločnosti, ktorý riadi a spravuje stredný manažment.

Druhý stupeň - stredný manažment podniku. V sledovanej spoločnosti je tvorený ekonomickým riaditeľom, technickým riaditeľom a riaditeľom úseku logistiky.

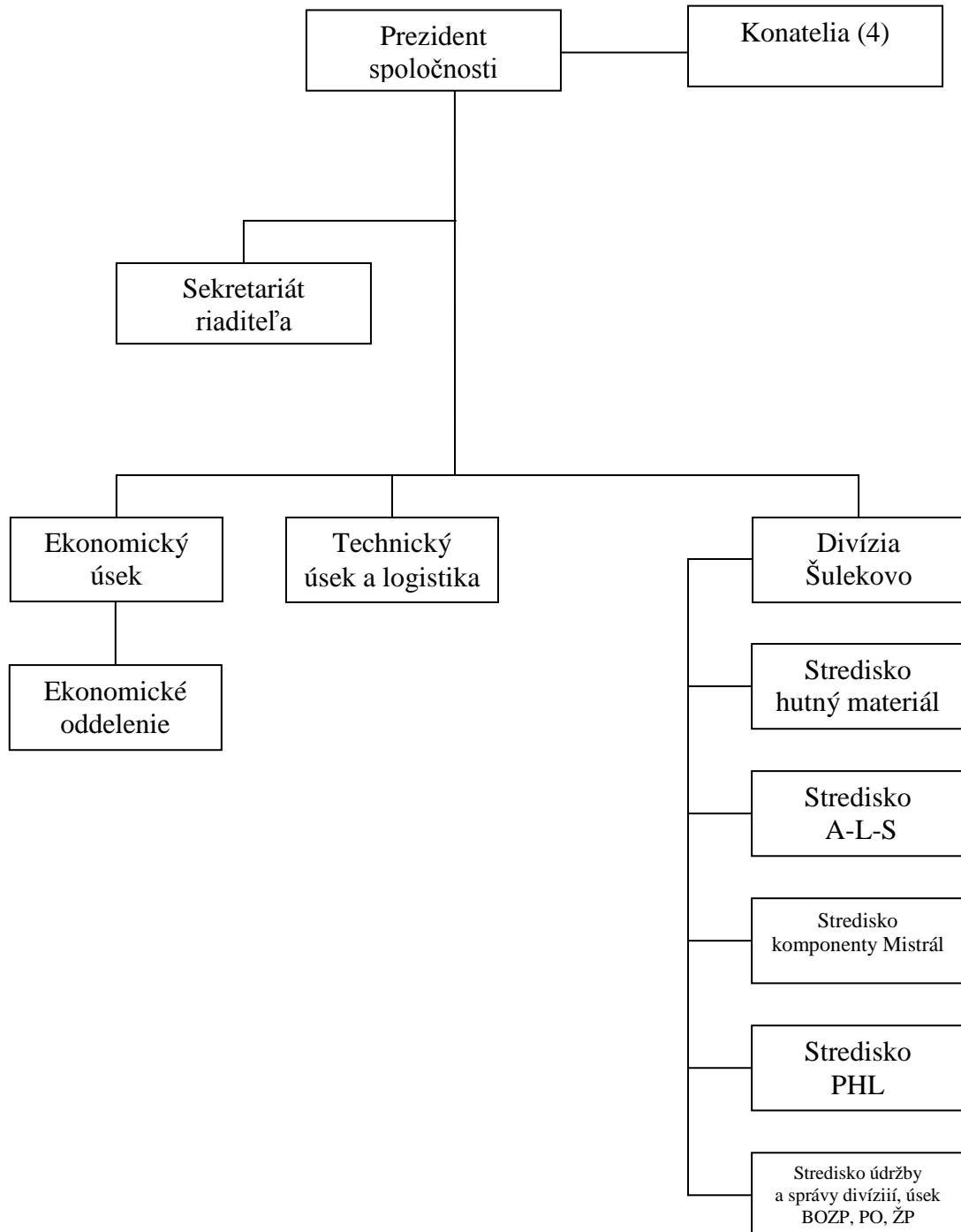
Tretí stupeň - operatívny manažment, ktorý zahŕňa jednotlivé strediská so svojimi vedúcimi pracovníkmi, ktorí koordinujú činnosť výkonných pracovníkov.

Organizačno – riadiaca štruktúra spoločnosti je znázornená na obrázku č. 1.

Orgánmi spoločnosti sú:

- **valné zhromaždenie** – najvyšší orgán spoločnosti, v ktorom majú zastúpenie všetci šiesti spoločníci. Schádzajú sa minimálne jedenkrát za rok. Na konci účtovného obdobia schvaľujú účtovnú závierku, rozhodujú o rozdelení výsledku hospodárenia spoločnosti a sú kompetentní vykonávať ďalšie činnosti podľa Obchodného zákonníka.

- **štatutárny orgán** – štatutárnym orgánom spoločnosti sú štyria konatelia, menom spoločnosti podľa spoločenskej zmluvy konajú vždy najmenej dvaja konatelia spoločne.

Obr. 1

Organizačno – riadiaca štruktúra spoločnosti AGROFINAL, spol. s r. o.

4.2 Ekonomická analýza obchodnej spoločnosti

4.2.1 Majetková a kapitálová štruktúra obchodnej spoločnosti

Jedným z najdôležitejších účtovných výkazov, ktorý je súčasťou účtovnej závierky v sústave podvojného účtovníctva, je Súvaha. Súvaha poskytuje informácie o majetku podniku a zdrojoch jeho krytia.

Analýzou štruktúry a vývoja majetku a zdrojov jeho krytia získame potrebné informácie o tom, či vybrané položky aktív a pasív korešpondujú s potrebami optimálnej štruktúry podniku.

Vývoj vybraných položiek aktív a pasív v spoločnosti AGROFINAL, spol. s r. o. v rokoch 2007 – 2009 znázorňujú tabuľky 6 a 7.

Tab. 6

Vývoj a štruktúra aktív v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)

POLOŽKY AKTÍV	2007	2008	2009	Index 2009/2007	Index 2009/2008
SPOLU MAJETOK	3 313 981,28	3 145 488,95	2 774 020,00	0,837	0,882
<i>Neobežný majetok</i>	<i>1 635 729,93</i>	<i>1 617 240,92</i>	<i>1 615 676,00</i>	<i>0,987</i>	<i>0,999</i>
Dlhodobý nehmotný majetok	14 207,00	7 468,63	2 930,00	0,206	0,392
Dlhodobý hmotný majetok	1 610 436,17	1 601 905,33	1 604 815,00	0,997	1,002
Dlhodobý finančný majetok	11 086,77	7 866,96	7 931,00	0,715	1,008
<i>Obežný majetok</i>	<i>1 668 392,75</i>	<i>1 512 812,85</i>	<i>1 143 876,00</i>	<i>0,686</i>	<i>0,756</i>
Zásoby	576 810,73	633 804,69	490 366,00	0,850	0,774
Dlhodobé pohľadávky	23 136,16	13 377,15	4 678,00	0,202	0,350
Krátkodobé pohľadávky	580 196,51	378 543,45	355 969,00	0,614	0,940
Finančné účty	488 249,35	487 087,57	292 863,00	0,600	0,601
<i>Časové rozlíšenie</i>	<i>9 858,59</i>	<i>15 435,17</i>	<i>14 468,00</i>	<i>1,468</i>	<i>0,937</i>

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Tabuľka 6 demonštruje, že hodnota majetku spoločnosti bola v roku 2009 2 774 020 EUR, čo v porovnaní s rokom 2007 predstavuje zníženie o 16,3 %. Toto zníženie bolo spôsobené prenájmom závodu na výrobu sejacích strojov Mistrál v auguste 2007.

Výrazné zníženie zaznamenal dlhodobý nehmotný majetok. V roku 2009 oproti roku 2007 sa jeho hodnota znížila o 79,4 %, čo bolo spôsobené najmä predajom know-how a výrobných technológií na výrobu sejacích strojov.

Z neobežného majetku má najvyššiu hodnotu dlhodobý hmotný majetok. Jeho hodnota v roku 2009 predstavuje 1 604 815 EUR a v porovnaní s rokom 2008 zaznamenala mierne zvýšenie o 0,2 %.

Hodnota obežného majetku v sledovanom období zaznamenala klesajúcu tendenciu. Oproti roku 2007 hodnota obežného majetku v absolútnom vyjadrení klesla o 524 516,75 EUR, čo predstavuje zníženie o 31,4 % v porovnaní s rokom 2009. Toto zníženie bolo spôsobené najmä znížením zásob, dlhodobých pohľadávok a finančných účtov podniku.

Tab. 7

Vývoj a štruktúra pasív v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)

POLOŽKY PASÍV	2007	2008	2009	Index 2009/2007	Index 2009/2008
SPOLU VI A ZÁVAZKY	3 313 981,28	3 145 488,95	2 774 020,00	0,837	0,882
<i>Vlastné imanie</i>	<i>1 530 770,76</i>	<i>1 856 901,02</i>	<i>1 450 071,00</i>	<i>0,947</i>	<i>0,781</i>
Základné imanie	34 853,61	34 853,61	34 856,00	1,000	1,000
Kapitálové fondy	9 792,21	9 261,10	9 298,00	0,950	1,004
Fondy tvorené zo zisku	343 889,00	343 889,00	343 883,00	1,000	1,000
VH minulých rokov	744 473,21	823 607,52	871 590,00	1,171	1,058
VH za účtovné obdobie	397 762,73	645 289,78	190 444,00	0,479	0,295
<i>Závazky</i>	<i>1 700 458,08</i>	<i>1 247 527,05</i>	<i>1 302 102,00</i>	<i>0,766</i>	<i>1,044</i>
Rezervy	41 226,85	21 941,18	14 795,00	0,359	0,674
Dlhodobé záväzky	809 466,91	740 025,23	983 271,00	1,215	1,329
Krátkodobé záväzky	495 485,63	381 431,32	209 060,00	0,422	0,548
Bankové úvery a výpomoci	354 278,70	104 129,32	94 976,00	0,268	0,912
<i>Časové rozlíšenie</i>	<i>82 752,44</i>	<i>41 060,88</i>	<i>21 847,00</i>	<i>0,264</i>	<i>0,532</i>

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Celkové pasíva sa v sledovanom období mierne znižujú v súvislosti so znížením niektorých položiek majetku podniku. Vlastné imanie predstavuje 52 % z hodnoty pasív spoločnosti, čo znamená, že spoločnosť je 48 %-tami financovaná cudzími zdrojmi, čo hodnotíme pozitívne.

Najvýraznejšia zmena bola zaznamenaná u položky Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie. V roku 2009 výsledok hospodárenia predstavoval 190 444 EUR, čo v porovnaní s rokom 2008 predstavuje zníženie o 70,5 %, v absolútnom vyjadrení ide o zníženie o 454 845,78 EUR. Takýto výrazný pokles výsledku hospodárenia spoločnosti bol spôsobený v dôsledku celosvetovej finančnej a hospodárskej krízy.

Celkové záväzky spoločnosti v roku 2009 predstavovali 1 302 102 EUR, čo oproti roku 2008 predstavuje zvýšenie o 4,4 %. Toto zvýšenie bolo spôsobené zvýšením objemu dlhodobých záväzkov o 243 245,77 EUR. Naopak, krátkodobé záväzky spoločnosti v roku 2009 poklesli o 172 371,32 EUR oproti roku 2008, čo v relatívnom vyjadrení predstavuje pokles o 45,2 %.

Výrazný pokles bol zaznamenaný aj u položky Bankové úvery a výpomoci. V roku 2009 oproti roku 2007 sa ich výška znížila o 259 302,70 EUR, teda o 71,4 %.

Časové rozlíšenie pasív taktiež zaznamenalo v sledovanom období klesajúcu tendenciu.

4.2.2 Zlaté bilančné pravidlo

Vzťah medzi majetkom a zdrojmi jeho krytia možno charakterizovať prostredníctvom tzv. zlatého bilančného pravidla.

Zlaté bilančné pravidlo vyžaduje, aby dlhodobo viazaný majetok (neobežný majetok) bol krytý zdrojmi, ktoré má podnik trvale alebo dlhodobo k dispozícii. Krátkodobo viazaný majetok (obežný majetok) môže byť financovaný aj kapitálom, ktorý má podnik k dispozícii len krátkodobo.

I. oblasť dlhodobého majetku

- a) neobežný majetok > dlhodobé zdroje → stav podkapitalizovanosti
- b) neobežný majetok < dlhodobé zdroje → stav prekapitalizovanosti

II. oblasť krátkodobého majetku

- a) obežný majetok > krátkodobé cudzie zdroje → čistý pracovný kapitál
- b) obežný majetok < krátkodobé cudzie zdroje → nekrytý dlh

Tab. 8**Posúdenie financovania obežného majetku (v EUR)**

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa		
	2007	2008	2009
Obežný majetok-dlhodobé pohľadávky	1 645 256,59	1 499 435,70	1 139 198,00
Krátkodobý cudzí kapitál	495 485,63	381 431,32	209 060,00
Čistý pracovný kapitál (+), Nekrytý dlh (-)	1 149 770,96	1 118 004,38	930 138,00

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Na základe údajov z tabuľky 8 možno konštatovať, že spoločnosť AGROFINAL, spol. s r. o. vo všetkých troch sledovaných obdobiach vytvorila čistý pracovný kapitál, keďže hodnota obežného majetku bola vyššia ako hodnota krátkodobého cudzieho kapitálu. Možno teda konštatovať, že spoločnosť je prekapitalizovaná a je schopná uhrádzať svoje záväzky.

Hodnota čistého pracovného kapitálu v roku 2007 predstavovala 1 149 779,96 EUR, 1 118 004,38 EUR v roku 2008 a 930 138 EUR v roku 2009, čiže zaznamenal mierne klesajúcu tendenciu.

Informácie o zmene a indexe v jednotlivých obdobiach poskytuje tabuľka 9.

Tab. 9**Vývoj financovania obežného majetku (v EUR)**

Ukazovateľ	Zmena			Index		
	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Obežný majetok-dlh.pohľadávky	-145 820,89	-506 058,59	-360 237,70	0,911	0,692	0,760
Krátkodobý cudzí kapitál	-114 054,31	-286 425,63	-172 371,32	0,770	0,422	0,548
Čistý pracovný kapitál (+), Nekrytý dlh (-)	-31 766,58	-219 632,96	-187 866,38	0,972	0,809	0,832

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Tab. 10

Posúdenie financovania neobežného majetku (v EUR)

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa		
	2007	2008	2009
Neobežný majetok	1 163 729,93	1 617 240,92	1 615 676,00
Vlastné imanie	1 530 770,76	1 856 901,02	1 450 071,00
Dlhodobé záväzky	809 466,91	740 025,23	983 271,00
Dlhodobé úvery	354 278,70	104 129,32	94 976,00
Dlhodobý kapitál spolu	2 694 516,37	2 701 055,57	2 528 318,00
Podkapitalizovanosť (+), Prekapitalizovanosť (-)	-1 530 786,44	-1 083 814,65	-912 642,00

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Tabuľka 10 poukazuje na skutočnosť, že v sledovanom období bola hodnota dlhodobého kapitálu vyššia ako hodnota neobežného majetku, teda podnik je prekapitalizovaný. Výška čistého pracovného kapitálu sa v jednotlivých obdobiach mierne znižuje. Údaje o vývoji financovania neobežného majetku poskytuje tabuľka 11.

Nakoľko však podnik splnil podmienky zlatého bilančného pravidla, považujeme ho za zdravý.

Tab. 11

Vývoj financovania neobežného majetku (v EUR)

Ukazovateľ	Zmena			Index		
	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Neobežný majetok	453 510,99	451 946,07	-1 564,92	1,390	1,388	0,999
Vlastné imanie	326 130,26	-80 699,76	-406 830,02	1,213	0,947	0,781
Dlhodobé záväzky	-69 441,68	173 804,09	243 245,77	0,914	1,215	1,329
Dlhodobé úvery	-250 149,38	-259 302,70	-9 153,32	0,294	0,268	0,912
Dlhodobý kapitál spolu	6 539,20	-166 198,37	-172 737,57	1,002	0,938	0,936
Podkapitalizovanosť (+), Prekapitalizovanosť (-)	446 971,79	618 144,44	171 172,65	0,708	0,596	0,842

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

4.2.3 Vývoj a analýza nákladov

K najdôležitejším charakteristikám hospodárenia každého podnikateľského subjektu patria náklady, výnosy a výsledok hospodárenia. Informácie o týchto ukazovateľoch poskytuje Výkaz ziskov a strát. Výkaz ziskov a strát je stupňovito členený, čo umožňuje zistiť úroveň hospodárenia podniku za jednotlivé činnosti (hospodárska, finančná a mimoriadna činnosť).

Tab. 12

Vývoj a analýza nákladov v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)

POLOŽKY NÁKLADOV	2007	2008	2009	Index 09/07	Index 09/08
Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	3 295 757,82	3 795 791,01	2 008 303,00	0,609	0,529
Výrobná spotreba	1 891 522,27	1 014 605,32	611 557,00	0,323	0,603
Osobné náklady	1 131 680,28	599 216,62	519 690,00	0,459	0,867
Dane a poplatky	25 559,32	44 745,40	45 423,00	1,777	1,015
Odpisy a OP k DNM a DHM	320 520,48	333 300,14	299 871,00	0,936	0,900
ZC predaného DM a materiálu	416 749,65	132 543,32	23 473,00	0,056	0,177
Ostatné náklady na hosp. činnosť	105 921,80	35 849,43	26 200,00	0,247	0,731
<i>Náklady na hospodársku činnosť</i>	<i>7 187 711,62</i>	<i>5 956 051,24</i>	<i>3 534 517,00</i>	<i>0,492</i>	<i>0,593</i>
Nákladové úroky	84 113,39	69 075,55	51 511,00	0,612	0,746
Kurzové straty	54 371,64	37 110,80	278,00	0,005	0,007
Ostatné náklady na finančnú činnosť	15 866,69	9 360,69	7 723,00	0,487	0,825
<i>Finančné náklady</i>	<i>154 351,72</i>	<i>115 547,04</i>	<i>59 512,00</i>	<i>0,386</i>	<i>0,515</i>
<i>Mimoriadne náklady</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,000</i>	<i>0,000</i>
<i>NÁKLADY SPOLU</i>	<i>7 342 063,34</i>	<i>6 071 598,28</i>	<i>3 594 029,00</i>	<i>0,490</i>	<i>0,592</i>

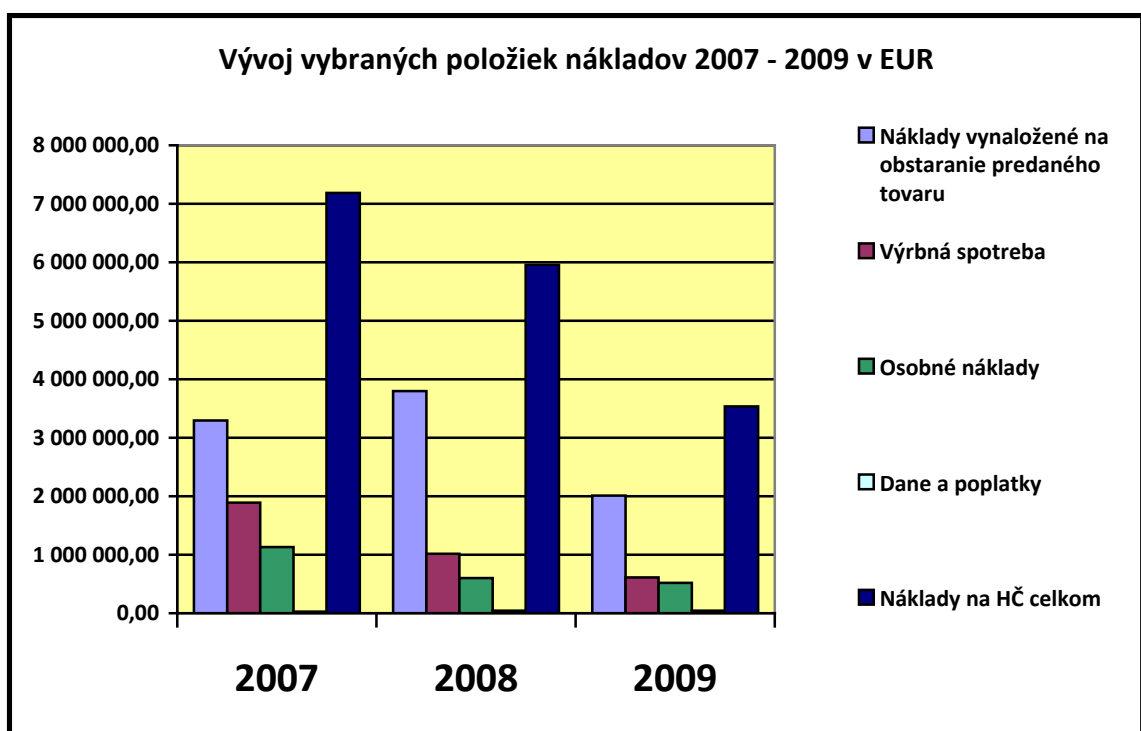
Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Tabuľka 12 jasne dokumentuje, že náklady v analyzovanej spoločnosti v sledovanom období vykazujú klesajúcu tendenciu. Celkové náklady v roku 2009 predstavovali 3 594 029,00 EUR a v roku 2007 predstavovali 7 342 063,34 EUR, čo v relatívnom vyjadrení predstavuje zníženie o 51,0 % a oproti roku 2008 o 40,8 %.

Táto skutočnosť bola spôsobená najmä znížením nákladov vynaložených na obstaranie predaného tovaru, osobných nákladov a zostatkovej ceny predaného dlhodobého majetku a materiálu. Výrobná spotreba sa znížila v roku 2009 oproti roku 2008 o 39,7 % a osobné náklady sa znížili o 13,3%. Postupné znižovanie týchto nákladov bolo spôsobené v dôsledku prenájmu závodu Mistrál v Leopoldove na výrobu sejacích strojov rakúskej firme Vogel Noot v roku 2007.

Jednotlivé položky finančných nákladov taktiež vykazujú klesajúcu tendenciu. Celkové finančné náklady sa v roku 2009 oproti roku 2007 znížili 61,4 %, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje zníženie o 94 839,72 EUR. Výrazné zníženie možno sledovať u položky kurzové straty, ktorá sa v roku 2009 oproti roku 2008 znížila o 99,3 %, čo bolo spôsobené vstupom Slovenskej republiky do eurozóny.

V sledovanom období neboli zaznamenané žiadne mimoriadne náklady.

Obr. 2

Vývoj vybraných položiek nákladov 2007 – 2009 (v EUR)

4.2.4 Vývoj a analýza výnosov

Tab. 13

Vývoj a analýza výnosov v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)

POLOŽKY VÝNOSOV	2007	2008	2009	Index 09/07	Index 09/08
Tržby z predaja tovaru	3 751 178,38	4 419 172,81	2 385 170,00	0,636	0,540
Tržby z predaja vl.výrobníkov a služieb	3 562 139,02	2 054 637,19	1 357 109,00	0,381	0,661
Zmena stavu vnútroorg. zásob	-126 502,02	49 691,30	-39 023,00	0,308	-0,785
Aktivácia	5 178,25	298,75	422,00	0,081	1,413
Tržby z predaja DM a materiálu	518 555,40	254 630,55	69 743,00	0,134	0,274
Ostatné výnosy z hosp. činnosti	89 789,55	81 789,82	72 776,00	0,811	0,890
Výnosy z hospodárskej činnosti	7 800 338,58	6 860 220,42	3 846 197,00	0,493	0,561
Výnosové úroky	6 705,17	4 248,82	1 169,00	0,174	0,275
Kurzové zisky	30 671,18	4 315,21	96,00	0,003	0,022
Ostatné výnosy z finančnej činnosti	497,91	33,19	0,00	0,000	0,000
Finančné výnosy	37 874,26	8 597,22	1 265,00	0,033	0,147
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000
VÝNOSY SPOLU	7 838 212,84	6 868 817,64	3 847 462,00	0,491	0,560

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

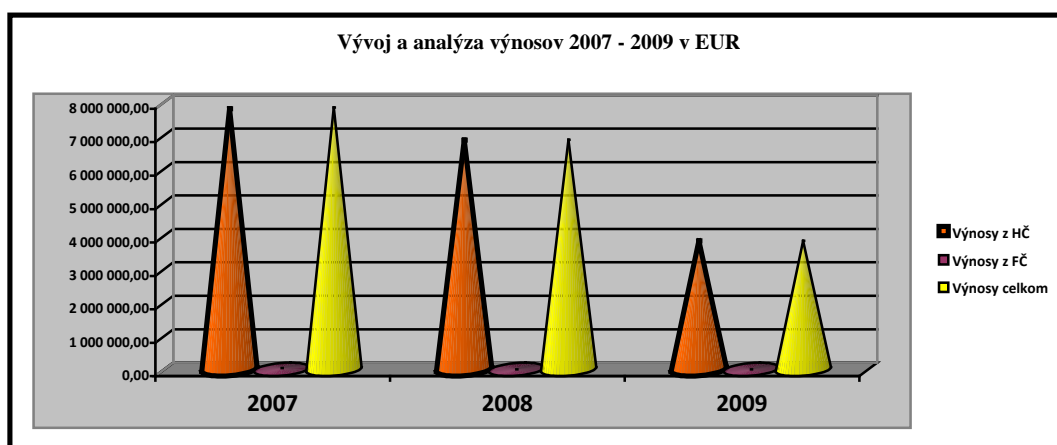
Podstatnú časť výnosov tvoria výnosy z hospodárskej činnosti a z nich najmä tržby z predaja tovaru a tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb.

Podobne ako pri položkách nákladov, aj výnosy zaznamenali v sledovanom období klesajúcu tendenciu. Tržby z predaja tovaru sa v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 znížili o 46,0 % a tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb sa znížili o 33,9 %. Toto výrazné zníženie bolo spôsobené vznikom svetovej hospodárskej a finančnej krízy, ktorá výrazne ovplyvnila výsledky hospodárenia v analyzovanej spoločnosti.

Celkové výnosy z hospodárskej činnosti v roku 2007 v absolútnom vyjadrení predstavovali 7 838 212,84 EUR, v roku 2008 6 868 817,64 EUR a v roku 2009 3 847 462,00 EUR. V relatívnom vyjadrení sa v roku 2009 oproti roku 2008 znížili 43,9 % a v porovnaní s rokom 2007 toto zníženie predstavuje 50,7 %.

Obdobne i celkové finančné náklady sa výrazne znížili. V roku 2009 oproti roku 2007 sa znížili o 96,7 %. Toto zníženie bolo spôsobené znížením výnosových úrokov, kurzových ziskov a ostatných výnosov z finančnej činnosti. Toto zníženie taktiež nastalo v dôsledku vstupu Slovenskej republiky do eurozóny.

Mimoriadne výnosy v sledovanom období taktiež neboli zaznamenané.

Obr. 3

Vývoj a analýza výnosov 2007 – 2009 (v EUR)

4.2.5 Vývoj a analýza výsledku hospodárenia

Tab. 14

Vývoj a analýza výsledku hospodárenia v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)

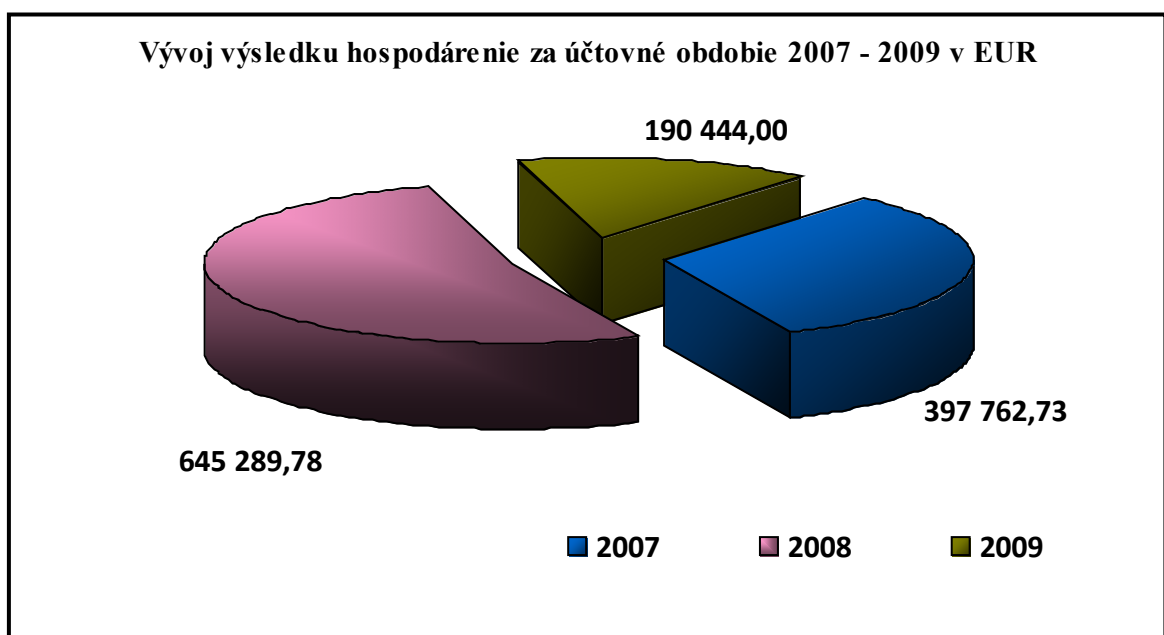
UKAZOVATEĽ	2007	2008	2009	Index 09/07	Index 09/08
VH z hospodárskej činnosti	612 626,97	904 169,16	296 277,00	0,484	0,328
VH z finančnej činnosti	-116 477,46	-104 627,23	-58 247,00	0,500	0,557
Daň z príjmov z bežnej činnosti	98 386,78	154 252,14	47 586,00	0,484	0,308
VH z bežnej činnosti po zdanení	397 762,73	645 289,78	190 444,00	0,479	0,295
Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000
VH z mimoriadnej činnosti po zdanení	0,00	0,00	0,00	0,000	0,000
VH za účtovné obdobie	397 762,73	645 289,78	190 444,00	0,479	0,295

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Analyzovaná obchodná spoločnosť dosahuje vo všetkých sledovaných obdobiach čistý zisk, ktorý v roku 2009 predstavoval 190 444,00 EUR. V roku 2009 sa čistý zisk oproti roku 2008 znížil o 70,5 % a oproti roku 2007 sa znížil o 52,1 %. Taktiež tu možno pozorovať dopad svetovej hospodárskej a finančnej krízy na výsledky hospodárenia podniku.

Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti vo všetkých troch rokoch predstavoval záporné hodnoty.

Podiel na čistom zisku má len výsledok hospodárenia v bežnej činnosti, keďže v sledovaných obdobiach sa žiadna mimoriadna činnosť nezaznamenala.

Obr. 4

Vývoj výsledku hospodárenia za účtovné obdobie 2007 – 2009 (v EUR)

4.3 Finančná analýza ex post

4.3.1 Analýza ukazovateľov likvidity

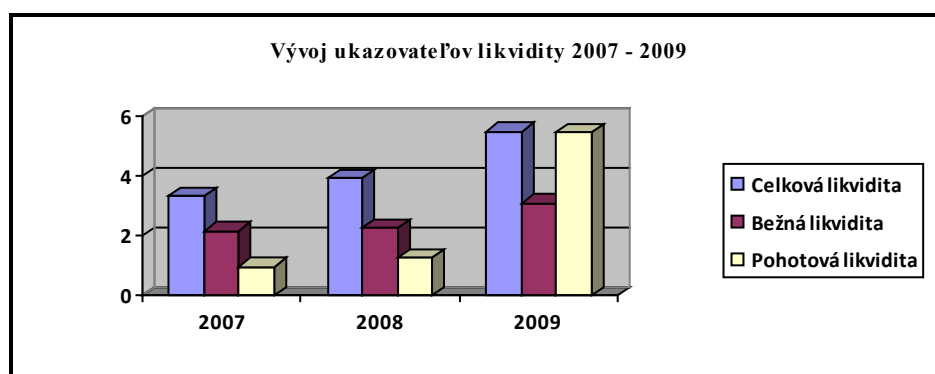
Likvidita vyjadruje schopnosť podniku uhradiť včas svoje dlhy voči všetkým dodávateľom. Na analýzu likvidity využívame pomerové finančné ukazovatele uvedené v tabuľke č. 15. Najlepšiu vypovedaciu schopnosť majú ukazovatele celková, bežná a pohotovú likvidita.

Tab. 15

Vývoj a analýza ukazovateľov likvidity v rokoch 2007 – 2009

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena			Index		
	2007	2008	2009	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Celková likvidita	3,320	3,931	5,449	0,611	2,129	1,518	1,184	1,641	1,386
Bežná likvidita	2,156	2,269	3,104	0,113	0,947	0,834	1,052	1,439	1,368
Pohotovú likvidita	0,985	1,277	1,401	0,292	0,415	0,124	1,296	1,422	1,097
Prevádzková celková likvidita	3,320	3,931	5,449	0,611	2,129	1,518	1,184	1,641	1,386
Prevádzková bežná likvidita	2,156	2,269	3,104	0,113	0,947	0,834	1,052	1,439	1,368
Prevádzková pohotovú likvidita	0,985	1,277	1,401	0,292	0,415	0,124	1,296	1,422	1,097

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Obr. 5

Vývoj ukazovateľov likvidity za účtovné obdobie 2007 – 2009

Celková likvidita vyjadruje podiel krátkodobých dlhov na financovaní obežného majetku podniku. Čím je celková likvidita vyššia, tým je aj vyšší podiel financovania obežného majetku dlhodobými zdrojmi.

Optimálne hodnoty ukazovateľov likvidity sa pohybujú v rozpätí od 1,50 – 2,50. V sledovanej spoločnosti sú tieto hodnoty vo všetkých troch obdobiach prekročené, čo znamená, že v týchto obdobiach bol obežný majetok financovaný aj dlhodobými zdrojmi.

Keďže hodnota celkovej likvidity v sledovanom období rastie, je predpoklad, že bude aj v ďalších rokoch naďalej rásť, čo považujeme za negatívne.

Bežná likvidita vypovedá o skutočnosti, ako je podnik schopný uhradiť krátkodobé dlhy bez predaja zásob. Optimálne hodnoty tohoto ukazovateľa sa pohybujú v rozsahu od 1,00 – 1,50. Hodnoty bežnej likvidity sú vo všetkých sledovaných obdobiach opäť prekročené. Znamená to, že podnik je schopný uhrádzať krátkodobé dlhy bez toho, aby bol nútený likvidovať zásoby. Hodnota ukazovateľov je však výrazne vyššia ako optimum, čo znamená, že podnik má zbytočne vysokú hotovosť.

Pohotovú likviditu vypovedá o tom, aký podiel krátkodobých dlhov môže podnik okamžite uhradiť v hotovosti. Normatívne hodnoty pohotovej likvidity sú od 0,20 – 0,80. V sledovaných obdobiach boli hodnoty pohotovej likvidity opätovne vyššie ako normatívy. Najbližšie k optimu sa hodnota pohotovej likvidity priblížila v roku 2007, keď dosiahla úroveň 0,985. Takýto vývoj pohotovej likvidity je dobré udržať, aby mal podnik dostatok hotovostných prostriedkov na krytie krátkodobých dlhov.

Hodnoty jednotlivých ukazovateľov prevádzkovej likvidity sú totožné s hodnotami pohotovej, bežnej a celkovej likvidity, nakoľko v sledovanom období v danom podniku neboli využívané žiadne krátkodobé bankové úvery a krátkodobé finančné výpomoci.

4.3.2 Analýza ukazovateľov aktivity

Ukazovatele aktivity vypovedajú o skutočnosti, ako efektívne podnik hospodári so svojimi aktívami. Ukazovateľ doby obratu charakterizuje, za akú dobu sa výraz

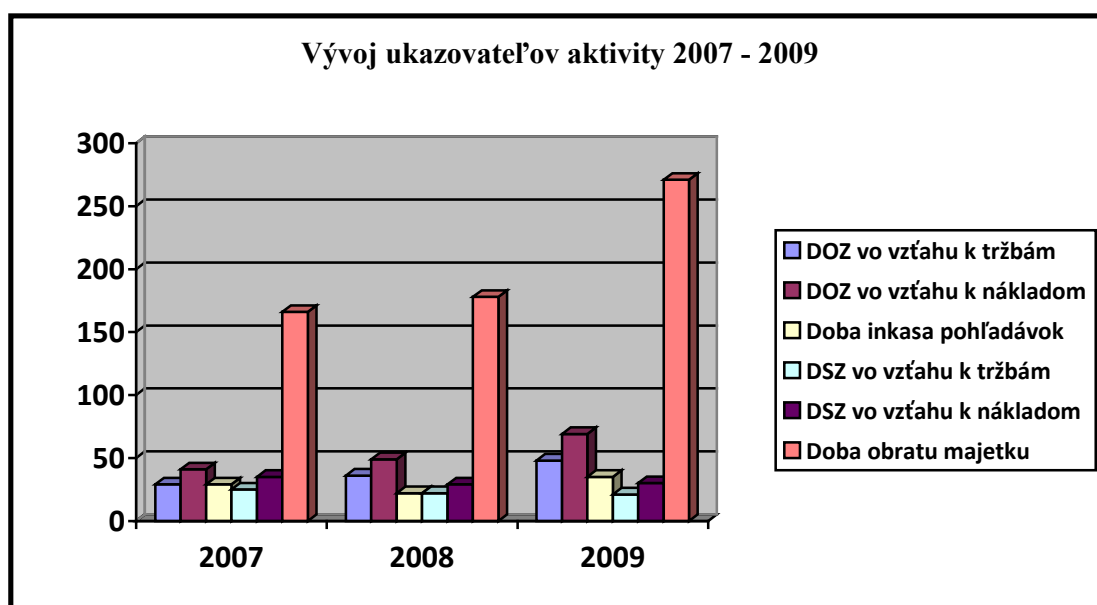
v čitateli pomerového čísla obráti, kým ukazovateľ obrátkovosti nám hovorí, koľkokrát sa obráti za analyzované obdobie.

Tab. 16

Vývoj a analýza ukazovateľov aktivity v rokoch 2007 – 2009

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena			Index		
	2007	2008	2009	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Doba obratu zásob									
vo vzťahu k tržbám	29	36	48	7	19	12	1,241	1,655	1,333
vo vzťahu k nákladom	41	49	69	8	28	20	1,195	1,683	1,408
Doba inkasa pohľadávok	29	22	35	-7	6	13	0,759	1,207	1,591
Doba splácania záväzkov									
vo vzťahu k tržbám	25	22	21	-3	-4	-1	0,880	0,840	0,955
vo vzťahu k nákladom	35	29	30	-6	-5	1	0,829	0,857	1,034
Doba obratu majetku	166	178	271	12	105	93	1,072	1,633	1,522
Obrat aktív	2,207	2,058	1,349	-0,15	-0,86	-0,71	0,933	0,611	0,655

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Obr. 6

Vývoj ukazovateľov aktivity za účtovné obdobie 2007 – 2009

Doba obratu zásob vypovedá, koľko dní trvá jedna obrátka zásob. Čím je doba obratu zásob podniku kratšia, tým sú zásoby využívané efektívnejšie. V našej analýze sme dobu obratu zásob počítali vo vzťahu k tržbám a k nákladom. Presnejší je však výpočet doby obratu zásob vo vzťahu k nákladom. Hodnota ukazovateľa by sa mala pohybovať v rozmedzí 60 až 120 dní. Posudzovanie je však veľmi individuálne, nakoľko závisí od viacerých ukazovateľov.

V prvých dvoch sledovaných obdobiach je hodnota ukazovateľa nižšia ako štandardne uvádzané normatívy, ale v roku 2009 je doba obratu zásob 69 dní, čo hodnotíme pozitívne, ako aj celkový stúpajúci trend.

Doba inkasa pohľadávok vyjadruje dobu medzi časom predaja a časom obdržania platby. Je žiadúce, aby doba inkasa pohľadávok bola čo najnižšia, aby sa podnik nedostal do platobnej neschopnosti. Za optimum sa považuje približne 30 dní.

V analyzovanej spoločnosti je doba inkasa pohľadávok vo všetkých sledovaných obdobiach pozitívna, priemerne 27 dní.

Doba splácania záväzkov vyjadruje, za akú dobu je podnik schopný hradiť svoje záväzky. Za optimálnu dobu považuje 55 – 90 dní. Dobu splácania záväzkov sme taktiež počítali vo vzťahu k tržbám a k nákladom. V oboch prípadoch je doba obratu nižšia ako normatív. V roku 2009 doba splatnosti záväzkov v sledovanej spoločnosti bola 21 dní a vo vzťahu k nákladom 30 dní. Túto skutočnosť hodnotíme pozitívne, nakoľko podnik je schopný hradiť svoje záväzky v relatívne krátkej dobe.

Doba obratu majetku hovorí o celkovej aktivite podniku, teda za akú dobu sa obráti celá hodnota majetku. Za optimum možno považovať 250 – 600 dní.

V sledovanej spoločnosti možno pozorovať stúpajúci trend tohoto ukazovateľa, keď sa jeho hodnota každoročne zvyšovala a v roku 2009 predstavovala 271 dní.

4.3.3 Analýza ukazovateľov rentability

Ukazovatele rentability vyjadrujú výnosnosť podnikového úsilia. Tieto ukazovatele konfrontujú výsledok hospodárenia podniku so základom, ktorý najčastejšie vyjadruje objem vloženého kapitálu do podniku, resp. objem podnikovej činnosti. Pri výpočte ukazovateľov rentability možno použiť výsledok hospodárenia

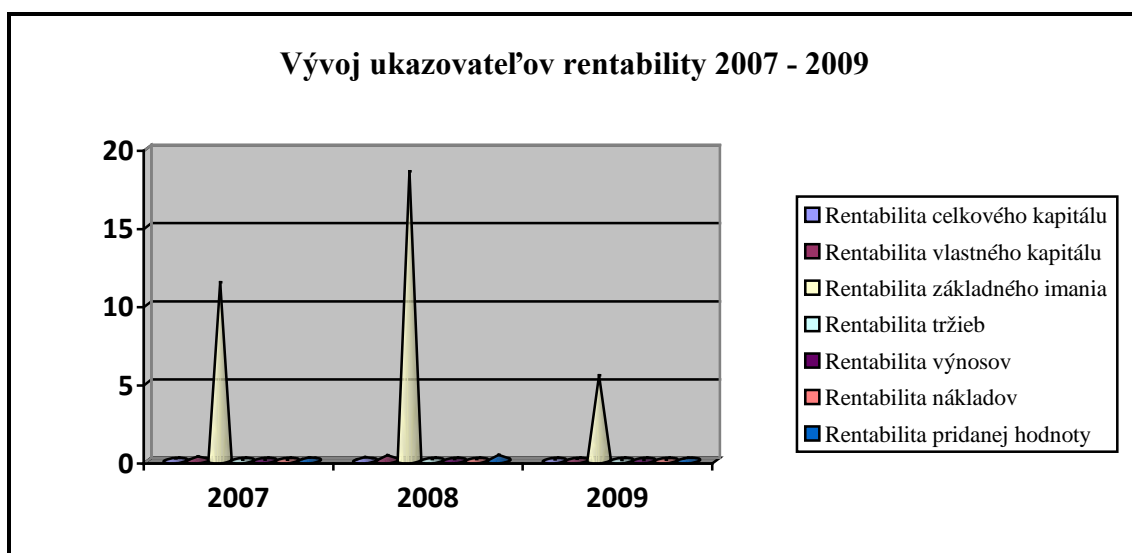
pred zdanením alebo po zdanení. V našom prípade sme pri analýze ukazovateľov rentability používali čistý výsledok hospodárenia, ktorý hovorí o tzv. čistej rentabilite.

Tab. 17

Vývoj a analýza ukazovateľov rentability v rokoch 2007 – 2009

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena			Index		
	2007	2008	2009	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Rentabilita celkového kapitálu	0,141	0,223	0,084	0,082	-0,057	-0,139	1,586	0,595	0,375
Rentabilita vlastného kapitálu	0,260	0,348	0,131	0,088	-0,129	-0,216	1,337	0,505	0,378
Rentabilita základného imania	11,412	18,514	5,464	7,102	-5,949	13,051	1,622	0,479	0,295
Rentabilita tržieb	0,051	0,096	0,050	0,045	-0,001	-0,046	1,888	0,984	0,521
Rentabilita výnosov	0,051	0,095	0,050	0,044	-0,001	-0,045	1,852	0,983	0,531
Rentabilita nákladov	0,055	0,107	0,053	0,052	-0,002	-0,054	1,945	0,967	0,497
Rentabilita pridanej hodnoty	0,198	0,377	0,176	0,178	-0,023	-0,201	1,898	0,886	0,467

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Obr. 7

Vývoj ukazovateľov rentability za účtovné obdobie 2007 – 2009

Rentabilita celkového kapitálu hodnotí efektívnosť podniku. Vyjadruje, akou intenzitou sa reprodukuje kapitál vložený do podniku, bez ohľadu na to, odkiaľ pochádza. Ukazovateľ nám udáva, koľko prinesie jedno Euro celkového kapitálu centov zisku.

V sledovanom podniku má rentabilita celkového kapitálu mierne kolísavý trend. V roku 2009 predstavovala hodnotu 0,084, čo predstavuje oproti roku 2008 zníženie o 0,139. To znamená, že v roku 2009 podnik vyprodukoval na 1 Euro vloženého kapitálu 0,084 centov zisku.

Rentabilita vlastného kapitálu udáva, do akej miery podnik reprodukuje vlastné zdroje. Vývoj ukazovateľa rentability má v sledovanom období klesajúcu tendenciu. Najlepšiu hodnotu dosiahla v roku 2008, keď spoločnosť na 1 Euro vlastného kapitálu vyprodukovala 0,348 centov zisku.

Rentabilita základného imania taktiež zaznamenala kolísavý vývoj. V roku 2008 oproti roku 2006 sa jej hodnota zvýšila o 7,102 na hodnotu 18,514. V roku 2009 však výrazne poklesla na hodnotu 5,464, v dôsledku výrazného zníženia čistého výsledku hospodárenia. Teda v roku 2009 na 1 Euro základného imania pripadal zisk 5,464 centov.

Rentabilita tržieb hovorí o podiele zisku na jednotku tržieb. V roku 2009 na 1 Euro tržieb podnik vyprodukoval 0,05 centov zisku, čo oproti roku 2008 predstavuje zníženie o 0,046 centov. Najvyššia hodnota ukazovateľa rentability tržieb bola dosiahnutá práve v roku 2008, a to 0,096.

Rentabilita výnosov nazývaná tiež ziskovosť predstavuje rozhodujúci ukazovateľ pre umiestnenie kapitálu zo strany vlastníkov. V roku 2008 podnik vyprodukoval na 100 Eur výnosov 9,5 centov zisku. V sledovanom období vývoj zaznamenal kolísavý trend.

Rentabilita nákladov vyjadruje skutočnosť, aký pomer má zisk na celkových vynaložených nákladoch podniku. Najvyššia hodnota rentability nákladov je dosiahnutá v roku 2008 a hovorí o tom, že na 1 Euro nákladov pripadá 0,107 centov zisku.

Rentabilita pridanej hodnoty dopĺňa rentabilitu výnosov a nákladov, nakoľko výsledok hospodárenia je závislý na objeme výnosov a nákladov. Hodnota ukazovateľa sa v roku 2009 oproti roku 2007 znížila na hodnotu 0,176, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje zníženie o 0,023.

4.3.4 Analýza ukazovateľov zadĺženosti

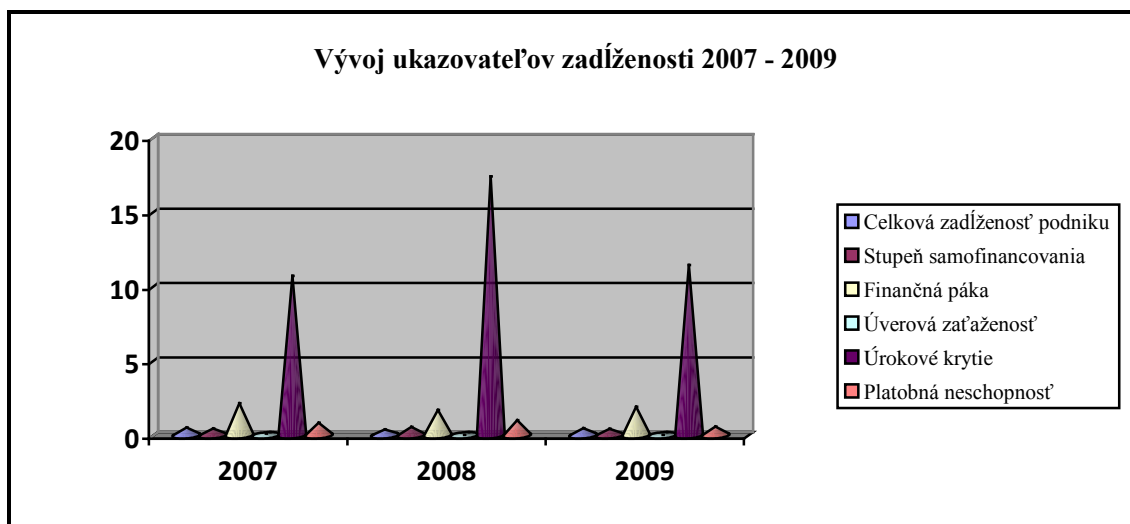
Ukazovatele zadĺženosti hovoria o tom, aký objem cudzieho kapitálu sa podieľa na krytí majetku podniku. Čím je viac vlastného kapitálu v štruktúre celkových zdrojov podniku, tým je podnik stabilnejší. Zadĺženosť výrazne ovplyvňuje rentabilitu vlastného kapitálu a taktiež má veľmi úzku väzbu na likviditu podniku.

Tab. 18

Vývoj a analýza ukazovateľov zadĺženosti v rokoch 2007 – 2009

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena			Index		
	2007	2008	2009	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Celková zadĺženosť podniku	0,513	0,397	0,469	-0,117	-0,044	0,073	0,773	0,915	1,184
Stupeň samofinancovania	0,462	0,560	0,438	0,098	-0,024	-0,123	1,213	0,947	0,781
Finančná páka	2,165	1,694	1,913	-0,471	-0,252	0,219	0,782	0,884	1,129
Úverová zaťaženosť	0,107	0,033	0,034	-0,074	-0,073	0,001	0,310	0,320	1,034
Úrokové krytie	10,709	17,400	11,442	6,691	0,733	-5,957	1,625	1,068	0,658
Platobná neschopnosť	0,854	1,008	0,587	0,154	-0,267	-0,420	1,180	0,688	0,583

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Obr. 8

Vývoj ukazovateľov zadĺženosti za účtovné obdobie 2007 – 2009

Celková zadĺženosť podniku je považovaná za základný ukazovateľ z ukazovateľov zadĺženosti. Vyjadruje štruktúru finančných zdrojov podniku. Hodnota tohto ukazovateľa by sa mala pohybovať na úrovni 50 %. Analyzovaný podnik túto podmienku výborne spĺňa vo všetkých troch sledovaných obdobiach. V roku 2007 bola celková zadĺženosť 51,3 %, v roku 2008 klesla na 39,7 % a v roku 2009 opäť vzrástla na 46,9 %, čo je pre podnik veľmi pozitívne.

Stupeň samofinancovania vypovedá o tom, do akej miery je podnik schopný financovať svoju činnosť z vlastných zdrojov. Vývoj ukazovateľa má kolísavú tendenciu, vzhľadom na kolísavý vývoj celkovej zadĺženosti. Hodnoty sa však pohybujú v optime. Stupeň samofinancovania v sledovanom podniku v roku 2009 predstavoval 0,438, čo je oproti roku 2008 zníženie o 0,123.

Finančná páka reprezentuje ukazovateľ, ktorý podáva informáciu o tom, akú časť aktív tvorí vlastný kapitál. Ukazovateľ finančnej páky taktiež vykazuje kolísavý vývoj, keď v roku 2008 sa jeho hodnota znížila a v roku 2009 opäť zvýšila. Ukazovateľ v roku 2009 nadobudol hodnotu 1,913.

Úverová zaťaženosť predstavuje podiel bankových úverov a finančných výpomocí na celkovom kapitáli podniku. Odprúča sa, aby hodnota tohto ukazovateľa bola nižšia ako 0,5. V sledovanom podniku v roku 2007 úverová zaťaženosť predstavovala 10,7 %, v roku 2008 to bolo len 3,3 % a v roku 2009 len 3,4 %. Táto skutočnosť vypovedá o tom, že podnik nie je takmer vôbec zaťažený úvermi. Takýto pokles úverového zaťaženia vplýva kladne na dosahovaný výsledok hospodárenia za účtovné obdobie.

Úrokové krytie vyjadruje, nakoľko je úrok krytý nezdaneným ziskom pred zaplatením úrokov. Ukazovateľ vykazuje najvyššie hodnoty zo všetkých ukazovateľov zadĺženosti. V roku 2007 sa pohyboval na úrovni 10,709, v roku 2008 vzrástol na 17,4 a v roku 2009 poklesol na úroveň 11,442.

Platobná neschopnosť vyjadruje pomer krátkodobých záväzkov a krátkodobých pohľadávok, teda inofmuje nás o tom, koľko záväzkov pripadá na jednu jednotku pohľadávok. Hodnota tohto ukazovateľa by mala byť nižšia ako 1, čo analyzovaný podnik v sledovanom období spĺňa. Iba v roku 2008 bola jeho hodnota na úrovni 1,008, čo však stále hodnotíme pozitívne. Teda v roku 2007 a 2009 možno hovoriť o sekundárnej platobnej neschopnosti a v roku 2008 o primárnej platobnej neschopnosti, kedy na jednu jednotku pohľadávok pripadalo 1,008 jednotiek záväzkov.

4.3.5 Analýza ukazovateľov peňažných tokov

Výkaz cash flow poskytuje prehľad o príjmoch a výdavkoch podniku a tiež o konečnom stave peňažných prostriedkov. Cash flow v podstate vyjadruje vnútornú finančnú silu podniku, teda schopnosť podniku tvoriť z vlastnej hospodárskej činnosti finančné zdroje, ktoré môže podnik použiť buď na financovanie bežnej činnosti podniku, ale aj na financovanie hmotných a nehmotných investícií, vyplácanie dividend a podobne.

Výkaz cash flow sa vypracováva z dôvodu časového a vecného nesúladu medzi nákladmi a výnosmi a výdajmi a príjmami podniku v hotovosti. Na to, aby sme získali prehľad o skutočných peňažných tokoch v hotovosti, uskutočníme analýzu prostredníctvom výpočtu cash flow I – IV, výpočtu net cash flow a stĺpcového

zostavenia cash flow. Údaje, ktoré sú potrebné na zostavenie výkazu cash flow, sme čerpali zo súvahy a výkazu ziskov a strát analyzovanej spoločnosti.

Vstupné údaje pre vykonanie analýzy peňažných tokov sú zahrnuté v nižšie uvedenej tabuľke č. 19.

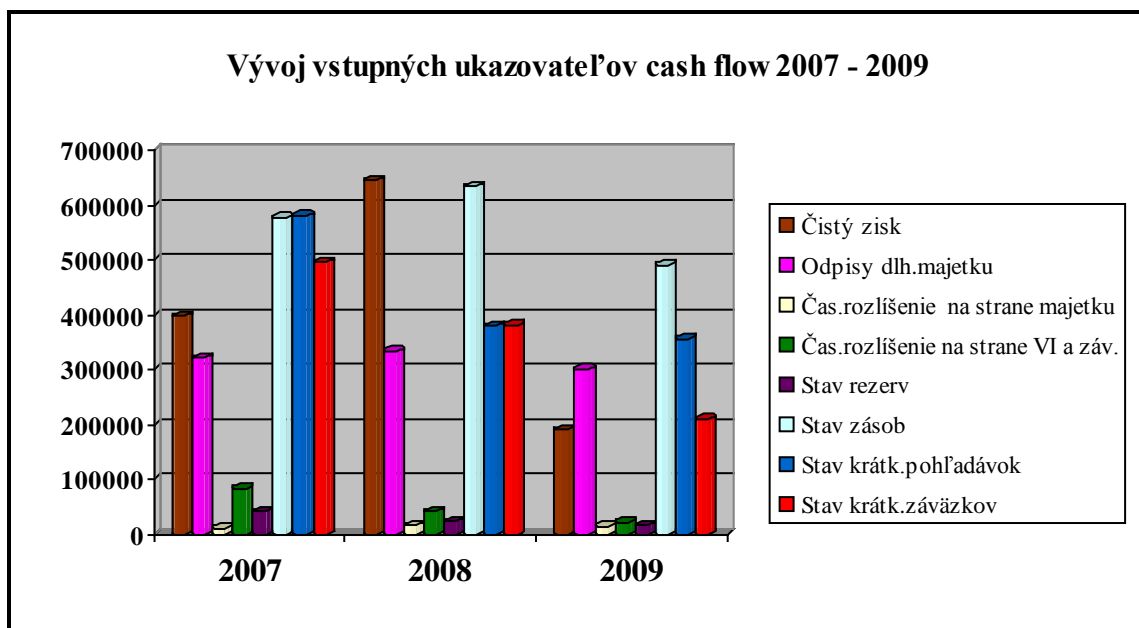
Tab. 19

Vstupné údaje pre výpočet cash flow v rokoch 2007 – 2009 (v EUR)

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena			Index		
	2007	2008	2009	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Čistý zisk	397 762,73	645 289,78	190 444,00	247 527,05	-207 318,73	-454 845,78	1,622	0,479	0,295
Odpisy dlhodobého majetku	320 520,48	333 300,14	299 871,00	12 779,66	-20 649,48	-33 429,14	1,040	0,936	0,900
Časové rozlíšenie na strane majetku	9 858,59	15 435,17	14 468,00	5 576,58	4 609,41	-967,17	1,566	1,468	0,937
Časové rozlíšenie na strane VI a záväzkov spolu	82 752,44	41 060,88	21 847,00	-41 691,56	-60 905,44	-19 213,88	0,496	0,264	0,532
Stav rezerv	41 226,85	21 941,18	14 795,00	-19 285,67	-26 431,85	-7 146,18	0,532	0,359	0,674
Stav zásob	576 810,73	633 804,69	490 366,00	56 993,96	-86 444,73	-143 438,69	1,099	0,850	0,774
Stav krátkodobých pohľadávok	580 196,51	378 543,45	355 969,00	-201 653,06	-224 227,51	-22 574,45	0,652	0,614	0,940
Stav krátkodobých záväzkov	495 485,63	381 431,32	209 060,00	-114 054,31	-286 425,63	-172 371,32	0,770	0,422	0,548

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Nasledovný graf zobrazuje vývoj jednotlivých vstupných ukazovateľov cash flow.

Obr. 9

Vývoj vstupných ukazovateľov cash flow za účtovné obdobie 2007 – 2009

Cash flow zjednodušený (CFz) = VH + odpisy

Rok 2007 CFz = 397 762,73 + 320 520,48 = 718 283,21

Rok 2008 CFz = 645 289,78 + 333 300,14 = 978 589,92

Rok 2009 CFz = 190 444,00 + 299 871,00 = 490 315,00

CFz je najjednoduchšou formou vyjadrenia cash flow podniku, ktorý orientačne vypovedá o vývoji toku peňažných prostriedkov podniku. Najvyšší objem CFz bol dosiahnutý v roku 2008, kedy dosiahol úroveň 978 589,92 EUR. Pokles CFz je dôsledkom poklesu výsledku hospodárenia v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 o 454 845,78 EUR.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje stĺpcové usporiadanie pre výpočet net cash flow.

Tab. 20

Výpočet net cash flow (v EUR)

UKAZOVATEL	2008	2009
Výsledok hospodárenia	645 289,78	190 444,00
Odpisy	333 300,14	299 871,00
Zmena stavu rezerv	-19 285,67	-7 146,18
Zmena stavu časového rozlíšenia na strane majetku	5 576,58	-967,17
Zmena stavu časového rozlíšenia na strane VI a záväzkov spolu	-41 691,56	-19 213,88
Zmena stavu krátkodobých záväzkov	-114 054,31	-172 371,32
Zmena stavu krátkodobých pohľadávok	-201 653,06	-22 574,45
Zmena stavu zásob	56 993,96	-143 438,69
Zmena stavu bežných bankových úverov a finančných výpomocí		
Zmena stavu krátkodobého finančného majetku		
Cash flow z hospodárskej činnosti (CFHČ)	942 640,90	458 563,93
Zmena stavu dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	-15 269,21	-1 628,96
- Odpisy	333 300,14	299 871,00
Zmena stavu dlhodobého finančného majetku	-3 219,81	64,04
Cash flow z investičnej činnosti (CFIČ)	-314 811,12	-298 306,08
Zmena stavu pohľadávok za upísané vlastné imanie		
Zmena stavu dlhodobých pohľadávok	-9 759,01	-8 699,15
Zmena stavu dlhodobých záväzkov	-69 441,68	243 245,77
Zmena stavu dlhodobých bankových úverov	-250 149,38	-9 153,32
Zmena stavu vlastného imania	326 130,26	-406 830,02
- Výsledok hospodárenia	645 289,78	190 444,00
Cash flow z finančnej činnosti (CFFČ)	-628 991,57	-354 482,42
NET CASH FLOW = CFHČ + CFIČ + CFFČ	-1 161,79	-194 224,56
Stav peňažných prostriedkov na začiatku obdobia	488 249,35	487 087,56
Net cash flow	-1 161,79	-194 224,56
Stav peňažných prostriedkov na konci obdobia	487 087,56	292 863,00

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Cash flow z hospodárskej činnosti v spoločnosti AGROFINAL, spol. s r. o. dosiahol v roku 2008 hodnotu 942 640,90 EUR, v roku 2009 sa jeho hodnota znížila a dosiahla úroveň 458 563,93 EUR.

Cash flow z investičnej činnosti dosahoval o oboch sledovaných obdobiach záporné hodnoty. V roku 2008 jeho hodnota predstavovala - 314 811,12 EUR a v roku

2009 sa mierne znížila na úroveň - 298 306,08 EUR. Toto zníženie nastalo v dôsledku zníženia dlhodobého hmotného a nehmotného majetku podniku.

Cash flow z finančnej činnosti vykazoval v sledovaných obdobiach taktiež záporné hodnoty. V prvom sledovanom období dosahoval úroveň - 628 991,57 EUR, v druhom sledovanom období sa jeho hodnota znížila na hodnotu - 354 482,42 EUR. Toto zníženie nastalo v dôsledku značného zníženia dlhodobých bankových úverov podniku a taktiež výrazného zníženia výsledku hospodárenia podniku.

Net cash flow podniku sme vypočítali ako súčet cash flow z hospodárskej, investičnej a finančnej činnosti. V roku 2008 net cash flow dosiahol úroveň - 1 161,79 EUR a v roku 2009 sa jeho hodnota výrazne znížila na úroveň - 194 224,56 EUR.

Stav peňažných prostriedkov na konci obdobia v prvom roku predstavoval 487 087,56 EUR, na konci druhého obdobia sa stav peňažných prostriedkov znížil na úroveň 292 863,00 EUR.

Tabuľka 21

Stav ukazovateľov cash flow I – IV (v EUR)

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa		
	2007	2008	2009
Cash flow I	718 283,21	912 036,11	464 922,11
Cash flow II		855 042,15	608 360,80
Cash flow III		1 056 695,21	630 935,25
Cash flow IV		942 640,90	458 563,93

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Tab. 22

Vývoj ukazovateľov cash flow I – IV (v EUR)

Ukazovateľ	Zmena			Index		
	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Cash flow I	193 752,90	-253 361,10	-447 114,00	1,270	0,647	0,510
Cash flow II			-246 681,35			0,711
Cash flow III			-425 759,96			0,597
Cash flow IV			-484 076,97			0,486

Zdroj: Podklady analyzovanej obchodnej spoločnosti a vlastné výpočty

Cash flow spoločnosti AGROFINAL, spol. s r. o. vykazuje pozitívny vývoj a vo všetkých sledovaných obdobiach poukazuje na prebytok príjmov nad výdavkami.

Cash flow I je ovplyvnený čistým výsledkom hospodárenia. V roku 2008 dosiahol najvyššiu hodnotu na úrovni 912 036,11 EUR, v roku 2009 sa jeho hodnota podstatne znížila o 447 114,00 EUR, z dôvodu zníženia výsledku hospodárenia po zdanení. Značný vplyv na cash flow I mal tiež stav časového rozlíšenia aktív a pasív a stav rezerv.

Cash flow II v sledovaných obdobiach zaznamenal klesajúci trend, z dôvodu zníženia zásob a klesajúceho trendu cash flow I. V roku 2008 dosiahol hodnotu 855 042,15 EUR a v roku 2009 sa znížil na úroveň 608 360,80 EUR.

Cash flow III, ktorý zohľadňuje vývoj krátkodobých pohľadávok, taktiež zaznamenal kladné hodnoty ale s klesajúcim trendom. V roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 sa jeho hodnota znížila o 425 759,96 EUR.

Posledným ukazovateľom z tejto kategórie je cash flow IV, ktorý je považovaný za najobjektívnejší ukazovateľ, nakoľko hodnotí pohotovú schopnosť podniku uhrádzať svoje záväzky. Medziročne sa znížil o 51,2 % z hodnoty 942 640,90 EUR na hodnotu 458 563,93 EUR.

4.4 Softvérové riešenie finančno – ekonomickej analýzy

Údaje v analyzovanej obchodnej spoločnosti sú spracovávané informačným systémom (IS) SOFTIP PACKET, ktorého dodávateľom je spoločnosť SOFTIP, a.s. Banská Bystrica. Ide o informačný systém pre komplexné riadenie organizácií, určený predovšetkým pre malé a stredné podniky. Spoločnosť AGROFINAL využíva nasledovné aplikácie:

- UCT – účtovníctvo
- FIN – financovanie
- BAN – multibanking
- POK – pokladňa
- IMA – dlhodobý majetok
- PAM – personalistika a mzdy
- ROD – riadenie odbytu.

Nakoľko daný IS neobsahuje aplikáciu na uskutočnenie finančno – ekonomickej analýzy, spoločnosť využíva produkt firmy **5PSOFT software**, Bratislava, a to konkrétne softvér **Finančná analýza FINA PLUS²**.

Finančná analýza FINA PLUS je súbor metód, ktoré umožňujú determinovať postaviť firmy na základe analýzy jej ekonomickej situácie. Pomocou skupiny finančných ukazovateľov vykoná komparatívne hodnotenie firmy voči doporučeným hodnotám, resp. odvetvovým hodnotám ukazovateľa. Týmto nástrojom finanční analytici ľahko odhalia slabiny firmy a problémy, ktoré treba vyriešiť. Taktiež poukážu na silné stránky, o ktoré sa firma môže oprieť.

Hlavným nástrojom finančnej analýzy je konštrukcia a následná interpretácia pomerových, prípadne rozdielových ukazovateľov, ktoré sú zoskupené do ucelených, logicky skĺbených celkov – finančných analýz. Zvýšenie vypovedacej schopnosti zabezpečuje výkaz Cash Flow.

Softvér FINA PLUS uľahčuje prezeranie a porovnávanie účtovných výkazov v požadovaných časových obdobiach, sprehládňuje sezónnosť firemnej aktivity. Časové obdobia môžu byť roky, štvrťroky, mesiace a podobne.

Metodika výpočtu:

- **Finančné ukazovatele**

Program obsahuje sadu štandardných metód a algoritmov, prevzatých z odborenej literatúry, na výpočet finančných ukazovateľov. Jedná sa o 50 najvýznamnejších ukazovateľov, používaných v analytickej praxi usporiadaných do ôsmich analýz.

FINA PLUS umožňuje aj konštrukciu vlastných ukazovateľov špecifických pre firmu alebo odvetvie. Porovnanie hodnôt finančných ukazovateľov s limitnými (min, max), prípadne doporučenými hodnotami (opt), idikuje nebezpečie a potrebu zásahu, alebo naopak spokojnosť s dosiahnutými výsledkami.

- **Cash flow**

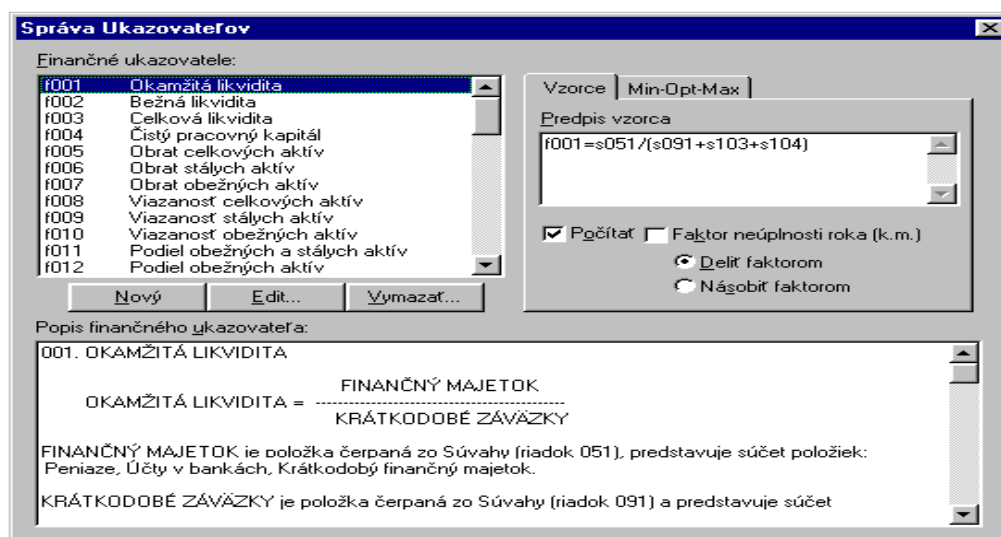
Program používa nepriamy spôsob zostavenia výkazu Cash flow, ktorý vychádza z hospodárskeho výsledku a upravujúcich položiek. Základná štruktúra výkazu Cash flow sa člení na oblasť základnej podnikateľskej

²<http://www.5pssoft.sk/produkty/financna-analyza-plus-pre-podvojne-uctovnictvo.html> [cit.14.3.2011]

činnosti, investičnú oblasť a oblasť externého financovania. Každá z týchto položiek sa ďalej člení, čím vzniká pyramídová štruktúra, ktorej analýzou sa dajú stanoviť úzke miesta a problémové body tokov peňažných prostriedkov.

Postup spracovania finančno – ekonomickej analýzy vo vybranom podnikateľskom subjekte možno zhrnúť do nasledovných krokov:

- ✓ nahráme údaje z účtovnej uzávierky alebo prevedieme konverzným programom z účtovníctva,
- ✓ skontrolujeme vnútorné väzby a opravíme prípadné nezrovnalosti,
- ✓ vypočítame Cash flow a jednotlivé finančné ukazovatele,
- ✓ zobrazíme výsledky v tabuľkovej a grafickej podobe,
- ✓ porovnáme výsledky:
 - s minulými obdobiami
 - s plánovanými hodnotami
 - s doporučenými hodnotami
- ✓ vyhodnotíme súčasnú situáciu a vývojové trendy,
- ✓ vybranými tabuľkami a grafmi dokumentujeme a ilustrujeme vyhodnotenie výsledkov,
- ✓ urobíme zostavu, ktorá okrem vybraných grafov a tabuliek bude obsahovať i návrh určitých rozhodnutí.

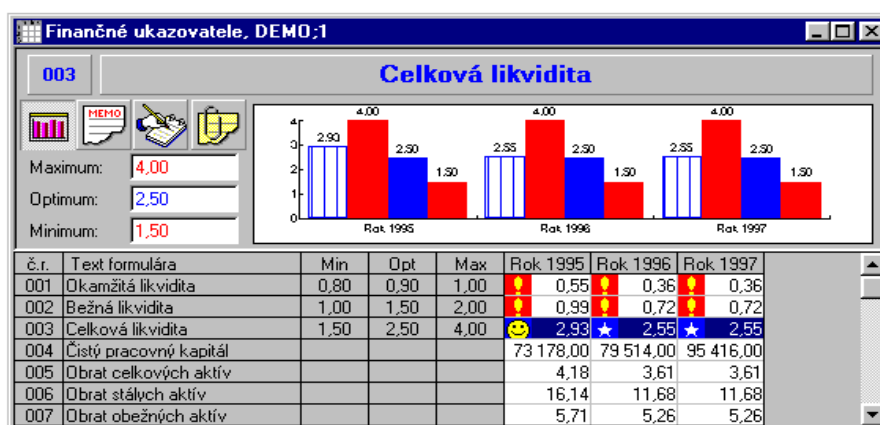
Obr. 10

Správa ukazovateľov

Výsledky výpočtov sú zoradené do tabuliek Cash flow a finančných analýz:

- analýza likvidity
- analýza obratu a viazanosti aktív
- analýza stavu majetku
- analýza využitia obežných aktív
- analýza rentability
- analýza Cash flow
- analýza výkonnosti kapitálu
- tabuľka ukazovateľov.

Vstupné údaje a výsledky výpočtov je možné aj graficky zobrazit'. Je možné si zvolit' z bohatej ponuky stĺpcových, koláčových, líniových, trojrozmerných alebo ďalších grafov. Tabuľky a grafy slúžia ako podklady k manažérskym rozhodntiam.

Obr. 11

Finančné ukazovatele

Spoločnosť AGROFINAL využíva uvedený softvér na vykonanie finančno – ekonomickej analýzy len jedenkrát ročne, a to k 31.12. daného roka. Vypočítané finančné ukazovatele a výkaz cash flow sa tak stávajú súčasťou výročnej správy spoločnosti. Na základe vypočítaných hodnôt podnik zistí informácie o finančnom zdraví podniku a prijíma opatrenia na zlepšenie alebo udržanie stavu v nasledujúcom období.

5 Záver a návrhy opatrení

Každý podnikateľský subjekt sa snaží zabezpečiť si finančné zdravie v súčasnom trhovom prostredí. Finančno – ekonomická situácia podniku je vyústením výsledkov, ktoré podnik v jednotlivých oblastiach svojej činnosti dosiahol.

Cieľom diplomovej práce bolo zhodnotenie celkovej ekonomickej situácie vybraného podniku. Predmetom analýzy sa stala spoločnosť s ručením obmedzeným AGROFINAL, Hlohovec. Hlavným zdrojom informácií pre uskutočnenie finančno – ekonomickej analýzy boli súvaha v plnom rozsahu a výkaz ziskov a strát. Analyzovaným obdobím boli roky 2007, 2008 a 2009.

Na základe uskutočnenej analýzy možno konštatovať, že počas sledovaného obdobia je celková situácia spoločnosti pozitívna a prevládajú silné stránky nad slabými.

Významným medzníkom v napredovaní spoločnosti bol rok 2007, kedy v dôsledku stagnujúceho dopytu po sejacích strojoch sa spoločnosť rozhodla prenajať závod na výrobu sejacích strojov rakúskej firme Vogel & Noot Seed Solutions. Napriek tejto významnej zmene a poklese výrobných aktivít spoločnosť v roku 2008 dosiahla výrazný zisk, čo bolo v značnej miere ovplyvnené aj poskytovaním dotácií poľnohospodárom na tuzemskom aj zahraničnom trhu.

Aj v analyzovanej spoločnosti bol rok 2009 výrazne poznačený vznikom svetovej finančnej a hospodárskej krízy. Tržby spoločnosti poklesli takmer o 50 %. Avšak aj napriek tejto nepriaznivej situácii spoločnosť v danom období vytvorila dostatočný zisk. V súčasnosti možno konštatovať, že situácia v podniku je ustálená, na veľmi dobrej úrovni, čo je povzbudením pre manažment podniku do budúcnosti.

Z vykonanej finančno – ekonomickej analýzy možno vyvodit' nasledovné **závery a odporúčania:**

- Z analýzy majetkovej a kapitálovej štruktúry podniku vyplýva, že v spoločnosti prevažuje financovanie vlastnými zdrojmi nad cudzími. Na majetku podniku sa v najväčšej miere podieľa neobežný majetok, čo poukazuje na to, že sa jedná o podnik investične intenzívny. Z hľadiska štruktúry kapitálu možno

konštatovať, že v podniku je splnené zlaté bilančné pravidlo a zlaté pravidlo financovania, čo znamená, že podnik vo všetkých obdobiach vytvoril čistý pracovný kapitál, teda je prekapitalizovaný a schopný uhrádzať svoje záväzky.

- Z uskutočnenej ekonomickej analýzy nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia možno pozorovať dopady celosvetovej finančnej a hospodárskej krízy. Náklady a výnosy podniku v roku 2009 poklesli takmer o 50 %. Najvýraznejšiu zmenu možno pozorovať u výsledku hospodárenia, keď sa čistý zisk oproti roku 2008 znížil o 70,5 %. Spoločnosť sa v tomto období sústreďovala na kontrolu nákladov, ich špecifikáciu a adresovanie a hlavne na zabezpečovanie prevádzkovej činnosti.
- Ukazovatele likvidity vykazovali v priebehu analyzovaného obdobia stúpajúci trend. Táto skutočnosť síce poukazuje na to, že podnik je schopný okamžite uhrádzať svoje dlhy, avšak nakoľko hodnoty jednotlivých ukazovateľov sú výrazne vyššie ako normatívy, nie je to pre podnik pozitívne. Vysoká likvidita totiž znižuje rentabilitu a podnik má v držbe zbytočne vysokú hotovosť. Podnik by si mohol likviditu znížiť napríklad použitím týchto prostriedkov na investovanie, alebo predĺžením splatnosti záväzkov, teda vytvorením výhodnejšej pozície pre dodávateľov.
- Hodnotenie ukazovateľov aktivity je veľmi individuálne, ale vo všeobecnosti sa vyžaduje ich minimalizácia. Výsledky v podniku sú veľmi pozitívne, nehrozí platobná neschopnosť a neexistujú problémy so splácaním záväzkov. Takýto výborný stav odporúčame udržať aj v budúcnosti.
- Rentabilita podniku počas sledovaného obdobia zaznamenala klesajúci vývoj pri všetkých ukazovateľoch. Takýto stav bol spôsobený znížením výsledku hospodárenia. Zlepšenie vývoja rentability by bolo možné dosiahnuť práve znížením likvidity podniku. Dosiahnuté výsledky však poukazujú na efektívne hospodárenie podniku.

- Na základe analýzy ukazovateľov zadĺženosti možno konštatovať optimálnu zadĺženosť podniku, jej hodnota sa v priemere pohybuje na úrovni 46 %. Podnik nie je takmer vôbec zaťažovaný úvermi. Možno to hodnotiť ako pozitívum, ale na druhej strane by takýmto spôsobom mohol získať finančné zdroje na modernizáciu, prípadne inovácie, pretože úspešný je len ten podnik, ktorý inovuje. Z hľadiska platobnej neschopnosti možno v podniku hovoriť o sekundárnej platobnej neschopnosti, čo taktiež hodnotíme veľmi priaznivo.
- Analýza peňažných tokov poukazuje na pozitívny vývoj a prebytok príjmov nad výdajmi vo všetkých sledovaných obdobiach.
- Nakoľko spoločnosť AGROFINAL vykonáva finančno – ekonomickú analýzu len jedenkrát ročne, odporúčame analyzovať stav podniku v pravidelnejších intervaloch a uskutočňovať čiastkové analýzy – štvrťročné, resp. mesačné. O dosiahnutých výsledkoch informovať všetkých riadiacich pracovníkov, a tým prispievať k udržaniu súčasného priaznivého stavu podniku.

6 Zoznam použitej literatúry

- ÁLLÓOVÁ, M.** 2006. Analysis of the factors of the enterpreneutrial efficency in the chosen business. In International scienfific days 2006. Nitra: SPU, 2006. 27 s.
- BIELIK, P.** 2006. Podnikové hospodárstvo. Nitra: SPU, 2006. 319 s. ISBN 80-8069-698-5
- BIELIK, P. a kol.** 2001. Podnikovo hospodárska teória agrokomplexu. 2. vyd. Nitra: SPU, 2001. 270 s. ISBN 80-7137-861-5
- BIELIK, P. – GURČÍK, Ľ. – DVOŘÁK, M. – BLCHÁČ, J.** 2002. Ekonomika podnikov. Nitra: SPU, 2002. 184 s. ISBN 80-8069-069-3
- BIELIK, P. – GURČÍK, Ľ. – GAJDOŠ, I.** 2003. Faktory výkonnosti a dôchodkovosti poľnohospodárskych podnikov v SR. Nitra: SPU, 2003. 220 s. ISBN 80-8069-220-3
- CYERT, M.R. – MARCH, G.J.** 2003. A Behavioral Theory of The Firm. 2 vyd. Oxford: Blackwell Publishers, [online] 2003. 252 s. ISBN 0-631-17451-6 cit. [2010-12-28] Dostupné na internete: <http://www.amazon.co.uk/Behavioral-Theory-Firm-RichardCyert/dp/0631174516/ref=sr_1_1?ie=UTF8&qid=1293544024&sr=81#reader_0631174516>
- DRUCKER, P. F.** 2000. Výzvy managementu pro 21. století. Praha: Management Press, 2000. 188 s. ISBN 80-7261-021-X
- GURČÍK, Ľ.** 2004. Analýza tvorby a vývoja hospodárskeho výsledku podniku. In Acta oeconomica et informatica 2, roč. 7, 2004, č. 2, s. 45
- GURČÍK, Ľ.** 2004. Podnikateľská analýza a kontroling. 2. vyd. Nitra: SPU, 2004. 158 s. ISBN 80-8069-449-4
- HACHEROVÁ, Ž. – LÁTEČKOVÁ, A. – KOČNER, M.** 2010. Základy účtovníctva. Nitra: SPU, 2010. 177 s. ISBN 978-80-552-0384-3
- CHAJDIAK, J.** 2004. Ekonomická analýza stavu a vývoja firmy. Bratislava: STATIS, 2004. 353 s. ISBN 80-85659-32-8
- KAJANOVÁ, J.** 2005. Náklady a ceny. Bratislava: IRIS, 2005. 150 s. ISBN 80-89018-92-0
- KNÁPKOVÁ, A. – PAVELKOVÁ, D.** 2010. Finanční analýza: komplexní pruvodce s příklady. Praha 7: Grada Publishing, 2010. 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4
- KOŠČO, T. – SZOVICS, P. – ŠEBO, A. – TÓTH, M.** 2006. Podnikové financie. Nitra: SPU, 2006. 194 s. ISBN 80-8069-725-6

- KOTULIČ, R. – KIRÁLY, P. – RAJČÁNIOVÁ, M.** 2007 Finančná analýza podniku. Bratislava: IURA EDITION, 2007. 206 s. ISBN 978-80-8078-117-0
- KRÁL, B.** 2002. Manažerské účtovníctví. Praha: Management Press, 2002. 584 s. ISBN 80-7261-062-7
- KUPKOVIČ, M.** 1999. Náklady podniku. Bratislava: SPRINT vfra, 1999. 170 s. ISBN 80-88848-50-4
- KUZMA, F. – DVOŘÁK, M.** 2006. The tendencies of selected economic indicators development of agri-food sector in Slovakia. In International scientific days 2006. Nitra: SPU, 2006. 78 s.
- LESÁKOVÁ, E. a kol.** 2007. Finančno – ekonomická analýza podniku. Banská Bystrica: Univerzita M. Bela, 2007. 207 s. ISBN 978-80-8083-379-4
- MAJDÚCHOVÁ, H. – NEUMANNOVÁ, A.** 2004. Podnik a podnikanie. Bratislava: SPRINT vfra, 2004. 240 s. ISBN 80-89085-33-4
- PATAKY, J. – HACHEROVÁ, Ž. – KOČNER, M.** 2008. Základy účtovníctva. Nitra: SPU, 2008. 213 s. ISBN 978-80-552-0009-5
- PATAKY, J. – ŠKORECOVÁ, E.** 2005. Podvojný účtovníctvo pre samoukov. Nitra: EFFETA – stredisko sv. Františka Saleského, 2005. 232 s. ISBN 80-969113-7-6
- SPITZOVÁ, A. a kol.** 2003. Nový pomocník účtovníka. Bratislava: Petrus, 2003. 246 s. ISBN 80-88939-64-X
- SYNEK, M.** 2003. Ekonomická analýza. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, [online] 2003. 76 s. cit. [2010-07-11] Dostupné na internete: <<http://nb.vse.cz/~synek/EkAnSkr.pdf>>
- SYNEK, M. a kol.** 2007. Manažerska ekonomika. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 464 s. ISBN 978-80-247-1992-4
- ŠKORECOVÁ, E.** 2005. Nákladové a manažerske účtovníctvo. Nitra: SPU, 2005. 115 s. ISBN 80-8069-516-4
- ŠNIRCOVÁ, J.** 2007. Analýza tvorby novovytvorenej hodnoty v podnikoch slovenskej ekonomiky. In Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie Ekonomika firem 2007 [online] 2007. 732 s. ISBN 978-80-225-2482-7. cit. [2010-12-28] Dostupné na internete: <<http://semafor.euke.sk/zbornik2007/pdf/snircova.pdf>>
- ZALAI, K. a kol.** 2010. Finančno – ekonomická analýza podniku. 7. vyd. Bratislava: SPRINT dva, 2010. 446 s. ISBN 978-80-89393-15-2
- ZOBORSKÝ, I.M.** 2006. Ekonomika poľnohospodárstva. Nitra: SPU, 2006. 319 s. ISBN 80-8069-758-2

Použité právné normy:

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Internetové zdroje:

<http://www.5psoft.sk/produkty/financna-analyza-plus-pre-podvojne-uctovnictvo.html>

[cit.14.3.2011]

Prílohy

- Príloha A: Súvaha k 31.12. za obdobie rokov 2007 – 2009 (v EUR)
- Príloha B: Výkaz ziskov a strát k 31.12. za obdobie rokov 2007 – 2009 (v EUR)
- Príloha C: CD médium – Diplomová práca v elektronickej podobe

Majetok spolu					
	Text	číslo riadku	2007	2008	2009
	Spolu majetok r.002 + r.003 + r.032 + r.061	1	3 313 981,28	3 145 488,95	2 774 020,00
A	Neobežný majetok r.003 + r.012 + r.022	2	1 635 729,93	1 617 240,92	1 615 676,00
A. I.	Dlhodobý nehmotný majetok súčet (r.004 až 011)	3	14 207,00	7 468,63	2 930,00
A. I. 1.	Zriadať ovacie výdavky (011) - /071, 091A/	4			
	2. Aktivované náklady na vývoj (012) - /072, 091A/	5			
	3. Softvér (013) - /073, 091A/	6	12 314,94	6 837,95	2 540,00
	4. Softvér (013) - /073, 091A/	7	1 892,05	630,68	390,00
	5. Goodwill (015) - /075, 091A/	8			
	6. Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (019, 01X) - /079, 07X, 091A/	9			
	7. Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok (041) - 093	10			
	8. Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051) - 095A	11			
A. II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet (r.013 až r.021)	12	1 610 436,17	1 601 905,33	1 604 815,00
A. II. 1.	Pozemky (031) - 092A	13	167 496,51	167 496,51	167 502,00
	2. Stavby (021) - /081, 092A/	14	1 076 478,79	1 154 849,63	1 091 033,00
	3. Samostatné huteľné veci a súbory huteľných vecí (022) - /082, 092A/	15	380 568,28	266 580,36	162 856,00
	4. Pestovateľské celky trvalých porastov (025) - /085, 092A/	16			
	5. Základné stádo a ťažné zvieratá (026) - /086, 092A/	17			
	6. Ostatný dlhodobý hmotný majetok (029, 02X, 032) - /089, 08X, 092A/	18	32 961,56	71 034,99	190 539,00
	7. Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok (042) - 094	19	51 019,05	4 846,31	4 864,00
	8. Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052) - 095A	20	18 090,69		4 644,00
	9. Opravná položka k nadobudnutému majetku (+/- 097) +/- 098	21	-116 178,72	-62 902,48	-16 623,00
A. III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r.024 až 031)	22	11 086,77	7 866,96	7 931,00
A. III. 1.	Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke (061) - 096A	23	5 045,48	4 481,18	4 545,00
	2. Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom (062) - 096A	24	2 655,51		
	3. Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely (063, 065) - 096A	25			
	4. Pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku (066A) - 096A	26			
	5. Ostatný dlhodobý finančný majetok (067A, 096, 06XA) - 096A	27	3 385,78	3 385,78	3 386,00
	6. Pôžičky s dobou splatnosti najviac jeden rok (066A, 067A, 06XA) - 096A	28			
	7. Obstarávaný dlhodobý finančný majetok (043) - 096A	29			
	8. Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053) - 095A	30			
B.	Obežný majetok r.032 + r.040 + r.047 + r.055	31	1 668 392,75	1 512 812,85	1 143 876,00
C. I.	Zásoby súčet (r.033 až r.039)	32	576 810,73	633 804,69	490 366,00
B. I. 1.	Materiál (112, 119, 11X) - /191, 19X/	33	133 074,42	111 431,99	116 124,00
	2. Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121, 122, 12X) - /192, 193, 19X/	34	11 219,54	1 526,92	1 886,00
	3. Zákazková výroba s predpokladanou dobou ukončenia dlhšou ako jeden rok 12X - 192	35			
	4. Výrobky (123) - 194	36	73 192,59	132 576,51	93 209,00
	5. Zvieratá (124) - 195	37			
	6. Tovar (132, 13X, 139) - /196, 19X/	38	359 324,17	388 269,27	279 147,00
	7. Poskytnuté preddavky na zásoby (314A) - 391A	39			
B. II.	Dlhodobé pohľadávky súčet (r.041 až 046)	40	23 136,16	13 377,15	4 678,00
B. II. 1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 311A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	41	23 136,16	7 700,99	
	2. Pohľadávky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (351A) - 391A	42			
	3. Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	43			
	4. Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA) - 391A	44			
	5. Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	45			
	6. Odložená daňová pohľadávka (481A)	46		5 676,16	4 678,00
B. III.	Krátkodobé pohľadávky súčet (r.048 až 054)	47	580 196,51	378 543,45	355 969,00
B. III. 1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	48	474 307,91	375 755,16	287 952,00
	2. Pohľadávky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej jednotke (351A) - 391A	49			
	3. Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	50			
	4. Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA) - 391A	51			
	5. Sociálne zabezpečenie (336) - 391A	52			
	6. Daňové pohľadávky a dotácie (341, 342, 343, 345) - 391A	53	103 531,83		67 439,00
	7. Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	54	2 356,77	2 788,29	578,00
B. IV.	Finančné účty súčet (r.056 až r.060)	55	488 249,35	487 087,56	292 863,00
B. IV. 1.	Peniaze (211, 213, 21X)	56	5 808,94	18 555,40	6 966,00
	2. Účty v bankách (221A, 22X +/- 261	57	482 440,42	468 532,16	285 897,00
	3. Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok 22XA	58			
	4. Krátkodobý finančný majetok (251, 253, 256, 257, 25X) - /291, 29X/	59			
	5. Obstarávaný krátkodobý finančný majetok (259) - 291	60			
C.	Časové rozlíšenie r.062 až 065	61	9 858,59	15 435,17	14 468,00
C. 1.	Náklady budúcich období dlhodobé (381, 382)	62	9 858,59	10 290,11	11 930,00
	2. Náklady budúcich období krátkodobé (381A, 382A)	63			
	3. Príjmy budúcich období dlhodobé (385A)	64			
	4. Príjmy budúcich období krátkodobé (385)	65		5 145,06	2 538,00

Vlastné imanie a záväzky spolu					
	Text	číslo riadku	2007	2008	2009
	Spolu vlastné imanie a záväzky r.067 + r.088 + r.119	66	3 313 981,28	3 145 488,95	2 774 020,00
A.	Vlastné imanie r.068 + r.073 + r.080 + r.084 + r.087	67	1 530 770,76	1 856 901,02	1 450 071,00
A. I.	Základné imanie súčet (r.069 až 072)	68	34 853,61	34 853,61	34 856,00
A. I. 1.	Základné imanie (411 alebo +/- 491)	69	34 853,61	34 853,61	34 856,00
2.	Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely (/-/ 252)	70			
3.	Zmena základného imania +/- 419	71			
4.	Pohľadávky za upísané vlastné imanie (/-/353)	72			
A. II.	Kapitálové fondy súčet (r.074 až 079)	73	9 792,21	9 261,10	9 298,00
A. II. 1.	Emisné ážio (412)	74			
2.	Ostatné kapitálové fondy (413)	75	9 958,18	9 958,18	9 958,00
3.	Zákonný rezervný fond (Nedeliteľný fond) z kapitálových vkladov (417, 418)	76			
4.	Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (+/- 414)	77	-165,97	-697,07	-660,00
5.	Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín (+/- 415)	78			
6.	Oceňovacie rozdiely z precenenia pri splnutí a rozdelení (+/- 416)	79			
A.III.	Fondy zo zisku súčet (r.081 až r.083)	80	343 889,00	343 889,00	343 883,00
A.III.1.	Zákonný rezervný fond (421)	81	12 613,69	12 613,69	12 609,00
2.	Nedeliteľný fond (422)	82			
3.	Statutárne fondy a ostatné fondy (423, 427, 42X)	83	331 275,31	331 275,31	331 274,00
A.IV.	Výsledok hospodárenia minulých rokov r.085 až 086	84	744 473,21	823 607,52	871 590,00
A.IV.1.	Nerozdelený zisk minulých rokov (428)	85	744 473,21	823 607,52	871 590,00
2.	Neuhradená strata minulých rokov (/-/ 429)	86			
A.V.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie +/- r.001 - (r.068 + r.073 + r.080 + r.084 + r.088 + r.119)	87	397 762,73	645 289,78	190 444,00
B.	Záväzky z r.089 + r.094 + r.105 + r.115 + r.116	88	1 700 458,08	1 247 527,05	1 302 102,00
B. I.	Rezervy súčet (r.090 až r.093)	89	41 226,85	21 941,18	14 795,00
B. I. 1.	Rezervy zákonné dlhodobé (451 A)	90			
2.	Rezervy zákonné krátkodobé (323A, 451A)	91			
3.	Ostatné dlhodobé rezervy (459A, 45XA)	92			
4.	Ostatné krátkodobé rezervy (323, 32X, 451A, 459A, 45XA)	93			14 795,00
B. II.	Dlhodobé záväzky súčet (r.095 až r.104)	94	809 466,91	740 025,23	983 271,00
B. II. 1.	Dlhodobé záväzky z obchodného styku (479A)	95			
2.	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476A)	96			
3.	Dlhodobé záväzky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (471A)	97			
4.	Ostatné dlhodobé záväzky v rámci konsolidovaného celku (471A)	98			
5.	Dlhodobé prijaté preddavky (475A)	99			
6.	Dlhodobé zmenky na úhradu (478A)	100			
7.	Vydané dlhopisy (473A /-/ 255A)	101			
8.	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	102	9 128,33	9 095,13	10 718,00
9.	Ostatné dlhodobé záväzky (474A, 479A, 47XA, 372A, 373A, 377A)	103	793 235,08	730 930,09	972 553,00
10.	Odložený daňový záväzok (481A)	104	7 103,50		
B. III.	Krátkodobé záväzky súčet (r.106 až r.114)	105	495 485,63	381 431,32	209 060,00
B. III. 1.	Záväzky z obchodného styku (321, 322, 324, 325, 32X, 475A, 478A, 479A, 47XA)	106	340 602,80	189 570,47	112 002,00
2.	Nevyfakturované dodávky (326, 476A)	107	7 302,66		828,00
3.	Záväzky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (361A, 471A)	108			
4.	Ostatné záväzky v rámci konsolidovaného celku (361A, 36XA, 471A, 47XA)	109			
5.	Záväzky voči spoločníkom a združeniu (364, 365, 366, 367, 368, 398A, 478A, 479A)	110	61 607,91	49 425,75	43 699,00
6.	Záväzky voči zamestnancom (331, 333, 33X, 479A)	111	48 562,70	33 857,80	24 951,00
7.	Záväzky zo sociálneho poistenia (336, 479A)	112	29 310,23	19 683,99	16 222,00
8.	Daňové záväzky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347, 34X)	113	6 008,10	88 727,35	11 238,00
9.	Ostatné záväzky (372A, 373A, 377A, 379A, 474A, 479A, 47X)	114	2 091,22	165,97	120,00
B. IV.	Krátkodobé finančné výpomoci (241, 249, 24X, 473A, /-/255A)	115			
B. V.	Bankové úvery a výpomoci súčet (r.117 až r.118)	116	354 278,70	104 129,32	94 976,00
B. IV. 1.	Bankové úvery dlhodobé (461A, 46XA)	117	354 278,70	104 129,32	94 976,00
2.	Bežné bankové úvery (221A, 231, 232, 23X, 461A, 46XA)	118			
C.	Časové rozlíšenie súčet (r.117 až r.118)	119	82 752,44	41 060,88	21 847,00
C. 1.	Výdavky budúcich období dlhodobé (383A)	120	5 211,45	99,58	
2.	Výdavky budúcich období krátkodobé (383A)	121			
3.	Výnosy budúcich období dlhodobé (384A)	122	77 540,99	40 961,30	21 847,00
4.	Výnosy budúcich období krátkodobé (384A)	123			

Výkaz ziskov a strát k 31.12. za obdobie rokov 2007 – 2009 (v EUR)

Príloha B

Označenie	Text	číslo riadku	2007	2008	2009
I.	Tržby za predaj tovaru (604)	1	3 751 178,38	4 419 172,81	2 385 170,00
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru (504)	2	3 295 757,82	3 795 791,01	2 008 303,00
+	Obchodná marža r.01 - r.02	3	455 420,57	623 381,80	376 867,00
II.	Výroba r.05 + r.06 + r.07	4	3 440 815,24	2 104 627,23	1 318 508,00
II. 1.	Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb (601, 602)	5	3 562 139,02	2 054 637,19	1 357 109,00
2.	Zmena stavu v nárokových zásobách (+/-) účtovná skupina 61)	6	-126 502,02	49 691,30	-39 023,00
3.	Aktivácia (účtovná skupina 62)	7	5 178,25	298,75	422,00
B.	Výrobná spotreba r.09 + r.10	8	1 891 522,27	1 014 605,32	611 557,00
B. 1.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok (501, 502, 503)	9	1 477 262,17	736 274,31	436 476,00
2.	Služby (účtovná skupina 51)	10	414 260,11	278 331,01	175 081,00
+	Pridaná hodnota r. 03 + r.04 - r.08	11	2 004 713,54	1 713 403,70	1 083 818,00
C.	Osobné náklady (súčet r.13 až r.16)	12	1 131 680,28	599 216,62	519 690,00
C. 1.	Mzdové náklady (521, 522)	13	824 105,42	439 089,16	374 163,00
2.	Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva (523)	14			
3.	Náklady na sociálne poistenie (524, 525, 526)	15	279 592,38	143 298,15	129 918,00
4.	Sociálne náklady (527, 528)	16	27 982,47	16 829,32	15 609,00
D.	Dane a poplatky (účtovná skupina 53)	17	25 559,32	44 745,40	45 423,00
E.	Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému	18	320 520,48	333 300,14	299 871,00
III.	Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu (641, 642)	19	518 555,40	254 630,55	69 743,00
F.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu (541, 542)	20	416 749,65	132 543,32	23 473,00
G.	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam (+/-547)	21			15 403,00
VI.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (644, 645, 646, 648)	22	89 789,55	81 789,82	72 776,00
H.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť (544, 545, 546, 548)	23	105 921,80	35 849,43	26 200,00
V.	Prevod výnosov z hospodárskej činnosti (-)(697)	24			
I.	Prevod nákladov na hospodársku činnosť (-)(597)	25			
*	+ r.22 - r.23 + (-r.24) - (-r.25)	26	612 626,97	904 169,16	296 277,00
IV.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov (661)	27			
J.	Predané cenné papiere a podiely (561)	28			
VII.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku r.30 + r.31 + r.32	29			
VII.1.	podstatným vplyvom (665A)	30			
2.	Výnosy z ostatných dlhodobých cenných papierov a podielov (665A)	31			
3.	Výnosy z ostatného dlhodobého finančného majetku (665A)	32			
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku (666)	33		2 323,57	
K.	Náklady na krátkodobý finančný majetok (566)	34			
IX.	Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií (644, 667)	35			
L.	Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie (564, 567)	36			
M.	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku (+/-565)	37			
X	Výnosové úroky (662)	38	6 705,17	4 248,82	1 169,00
N.	Nákladové úroky (562)	39	84 113,39	69 076,55	51 511,00
IX.	Kurzové zisky (663)	40	30 671,18	4 315,21	96,00
O.	Kurzové straty (563)	41	54 371,64	37 110,80	278,00
XI.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti (668)	42	497,91	33,19	
P.	Ostatné náklady na finančnú činnosť (568, 569)	43	15 866,69	9 360,69	7 723,00
XII.	Prevod finančných výnosov (-) (698)	44			
R.	Prevod finančných nákladov (-) (598)	45			
*	r.37 + r.38 - r.39 + r.40 - r.41 + r.42 r.43 + (-r.44) - (-r.45)	46	-116 477,46	-104 627,23	-58 247,00
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti pred zdanením r. 26 + r. 46	47	496 149,51	799 541,93	238 030,00
S.	Daň z príjmov z bežnej činnosti r.49 + r.50	48	98 386,78	154 252,14	47 586,00
S. 1.	- splatná (591, 595)	49	98 652,33	167 064,99	46 571,00
2.	- odložená (+/- 592)	50	-265,55	-12 812,85	1 015,00
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti po zdanení r.47 - r.48	51	397 762,73	645 289,78	190 444,00
XIV.	Mimoriadne výnosy (účtovná skupina 68)	52			
T.	Mimoriadne náklady (účtovná skupina 58)	53			
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti pred zdanením r. 52 - r.53	54			
U.	Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti r.56 + r.57	55			
U. 1.	- splatná (593)	56			
2.	- odložená (+/- 594)	57			
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti po zdanení r.54 - r.55	58			
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením (+/-) r.47 + r.54	59	496 149,51	799 541,93	238 030,00
V.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom (+/- 596)	60			
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení (+/-) r.51 + r.58 - r.60	61	397 762,73	645 289,78	190 444,00